Jaargang 114. Zondag, 30 September 1855. No. 118.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den 30sten September 1855 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 9½ tot 1 uur, als:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op **VRIJDAG** den 5den October 1855; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op **ZATURDAG** den 6den October 1855.

Van af het eerste ziektegeval van Cholera op den 27sten Augustus tot en met den 27sten September zijn bij de PLAATSELIJKE GENEESKUNDIGE COMMISSIE door de Geneesheeren aangegeven 41 zieken, waarvan 4 zijn hersteld en 22 overleden, zoodat er nog 15 in behandeling zijn.

Namens de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt:
Dr. G. A. STRATINGH, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Gelijktijdig met het in ons vorig nommer opgenomen verslag van maarschalk *Pélissier*, bevatte de *Moniteur* nog een rapport van den generaal *Niel*, opperbevelhebber der genie, hetwelk in het breede over de voorbereidselen tot den storm uitweidt, en aangaande den aanval zelven nog eenige meerdere bijzonderheden behelst. Dat gedeelte van het bedoelde stuk luidt aldus:

„Te 12 uur vielen onze soldaten uit de voorste wapenplaatsen de Malakoffschans aan, onder het gejuich van *leve de Keizer!* de borstwering beklimmende, van waar zij binnen in het werk sprongen. De strijd, die met geweervuur begonnen was, werd met de bajonet, met geweerkolven, met steenen voortgezet; de Russische kanonniers bedienden zich van den wisscher als van een wapen; doch overal werden de Russen gedood, gevangen genomen of verjaagd, en naauwelijks een kwartier was sedert het begin van den aanval verloopen of reeds wapperde de Fransche vlag van de veroverde schans.

„De Redan van de Carenage was insgelijks na een zeer levendig gevecht ingenomen: de kolonne van het centrum was tot aan den tweeden ringwal gekomen. Overal hadden wij op de veroverde werken post gevat. De opperbevelhebber gaf dus het afgesproken teeken voor den aanval op den grooten Redan, en een weinig later dat voor den aanval op de stad.

„De Engelschen hadden eenen afstand van 200 meters onder een vreeselijk schrootvuur af te leggen. Dit terrein was weldra met dooden bedekt, doch de aanvalskolonne liet zich door deze verliezen niet afschrikken, zij trok op het voornaamste punt van het werk aan, daalde in de op dat punt vijf meters diepe gracht af, beklom niettegenstaande alle pogingen der Russen den wal, en vermeesterde den uitspringenden hoek. Na den eersten strijd, die aan de Russen duur te staan kwam, zagen echter de Engelschen niets voor zich dan eene geheel opene ruimte, bestreken door een geweldig vuur van den vijand, die zich achter verwijderde dwarswallen verborgen hield. De nieuw aanrukkende troepen waren naauwelijks talrijk genoeg om de dooden en gekwetsten te vervangen. Eerst na gedurende bijna twee uren dezen ongelijken strijd te hebben volgehouden, besloten de Engelschen den Redan weder te ontruimen.

„De aanval op het Centrale bastion leverde hetzelfde resultaat op. Onze soldaten van het eerste korps overwonnen alle hinderpalen en vielen dapper op den vijand aan, wien zij in de eerste oogenblikken groote verliezen toebragten; maar weldra door het hevige vuur overstelpt, dat van verschillende kanten tegen hen gerigt werd en waartegen zij geenerlei beschutting vonden, zagen zij van eenen aanval af, welken de opperbevelhebber bovendien gelast had, niet tot het uiterste vol te houden.

„Aan de zijde van Malakoff deden de Russen krachtige pogingen om de hun ontnomen werken te heroveren. Met talrijke kolonnes, die door veldartillerie ondersteund werden, slaagden zij er in om den Redan aan die zijde te hernemen en ons tot het verlaten van den tweeden ringwal te noodzaken; maar de eerste aanvalskolonnes, door de keizerlijke garde ondersteund, stonden pal achter de buitenste glooijing van den eersten ringwal.

„Tegen de Malakoffschans zelve werden mede onderscheidene pogingen tot herovering gerigt; maar onze troepen bleven aldaar onwankelbaar, en met het vallen van den avond waren wij meester van het bolwerk, zonder hetwelk de Russen hunne verdediging nog maar weinige dagen konden volhouden, en dan nog slechts met opoffering van een gedeelte van hun leger, hetwelk na de vernieling der groote vlotbrug geen middel van gemeenschap met de noordzijde der reede meer zou gehad hebben."

Ook het tweede rapport van den generaal *Pélissier* wordt nu door den *Moniteur* bekend gemaakt. Het voltooit de beschrijving van de schikkingen, door den opperbevelhebber getroffen, om den goeden uitslag te verzekeren, welke de pogingen der geallieërde troepen heeft bekroond. Het stuk is te uitvoerig om in zijn geheel te worden medegedeeld (beslaande 6 kolommen in den *Moniteur*). Ook is het belangrijkste er reeds aan onze lezers bekend, daar het eerste rapport een uittreksel was van dit.

Eindelijk nog bevat de *Moniteur* het rapport van den intendant-generaal van het leger in het Oosten. Daaruit blijkt, dat op den 8sten Sept. 4472 Franschen en 554 Russen gewond in de ambulances waren gebragt en de eerste verpleging hadden ontvangen. In het geheel bevonden zich toen in de ambulances van de Krim 10,520 militairen, waaronder 372 officieren. De beambten bij de hospitalen en de administratie hebben zich op eene waardige wijze van hunne taak gekweten.

Ons ontbreekt nu nog slechts een rapport van vorst *Gortschakoff*, ten einde het wapenfeit op den 8sten dezer in het volle licht te stellen.

Deze zeer uitgebreide stukken geven aan den militairen berigtgever van het *Journal des Débats* stof tot eene meer breedvoerige beschouwing van de positiën Malakoff en het fort Korniloff, welke gelegen zijn op eene hoogte, van waar men de geheele voorstad der Karabelnaïa bestrijkt. De toren was reeds bij het begin van het beleg vernield door het Engelsche geschut. De Russen hadden er eene redoute van gemaakt, voorzien van schietgaten voor het geweervuur, en daarvoor aangelegd eene cirkelvormige borstwering met eene gracht.

Het bolwerk Malakoff was niet alleen versterkt aan de zijde welke naar de werken der geallieërden was gekeerd, maar was aan alle kanten van verdedigings-werken voorzien. De scherpzinnige Russische ingenieur *Todtleben* had dit bolwerk hervormd in eene wezenlijke citadel, voor 't geval dat de belegeraars hadden getracht in de voorstad binnen te dringen door het Carenage-bolwerk, of de daarnaast gelegene courtine. Het bolwerk Malakoff werd door 2500 à 3000 man bezet, en stond, volgens het stelsel van *Vauban*, in rang gelijk met eene sterkte als de citadel van Antwerpen.

Na op de verdere werken te hebben gewezen, welke de Russen meer in 't bijzonder tot de verdediging van Malakoff hadden aangelegd, eindigt de militaire berigtgever der *Débats* als volgt: „Eerst heeft men de voorste gracht moeten overtrekken, de lage batterij beklimmen, zich meester maken van een gecreneleerden toren, om daarna nog eene gracht door te trekken en eene tweede borstwering te bestormen, ten einde in het eigenlijk gezegde fort binnen te dringen; en dat alles onder een moorddadig schroot- en geweervuur. In het fort waren onze dapperen nog blootgesteld aan het vuur van traversen en van redoutes, terwijl zij te gelijker tijd den strijd moesten volhouden, man tegen man, tegen de Russen, die gedurig versterking bekwamen.

„Eindelijk zijn onze dappere soldaten meester gebleven van Malakoff en Korniloff. Maar zij moesten een' nieuwen slag leveren. Van aanvallers werden zij aangevallenen in de voormelde positie, tegen welke de Russische generaal sterke afdeelingen manschappen had afgezonden, met het oogmerk om de positie te herwinnen. Niettegenstaande de onzen toen het voordeel van de beheerschende stelling hadden, hebben zij al hunne standvastigheid noodig gehad om zich daarin te handhaven en de wanhopige pogingen af te slaan der Russen, die ten laatste de hoop, om ons deze belangrijke positie weder te ontwringen, moesten opgeven. Het gevecht, of liever de opeenvolging van een aantal bloedige gevechten, heeft vier uren geduurd, en de uren zijn lang in zulk eenen verschrikkelijken toestand."

Bij de Engelsche regering zijn depêches ontvangen, die het juist getal der door de Engelschen bij den aanval op den Redan geledene verliezen opgeven. Zij bedroegen 2447, dooden, gekwetsten en vermisten allen daarin begrepen. Met de 7567 buiten gevecht gestelde Franschen maakt dit dus van zijde der geallieërden een totaal van ruim 10,000 man. Het juiste aantal der Russen die buiten gevecht zijn gesteld, is nog niet bekend.

Over de verdere plannen der geallieërden en de voornemens der Russen wordt veel geschreven. Genoegzaam ieder van de groote bladen in Engeland en Frankrijk behelst daaromtrent mededeelingen, de eene nog op minder grond steunende dan de andere. Want, zoo als gezegd is, zullen de verbondenen niet zoo dwaas zijn bekend te maken wat zij thans na de verovering van Sebastopol's zuiderdeel, verder voornemens zijn te doen, ten einde niet den vijand in de gelegenheid te stellen daartegen op zijne hoede te zijn. Wij onthouden ons daarom van de velerlei geruchten, alleen doende opmerken, dat de geallieërden de behaalde zege zullen vervolgen, en wel binnen kort, zoo als genoegzaam blijkt uit de telegrafische berigten, die door de legerhoofden uit de Krim worden opgezonden.

Zoo berigt nu weder vorst *Gortschakoff*, in eene depêche van den 23sten dezer, dat de vijand twintigduizend man te Eupatoria heeft ontscheept, zoodat het daar verzamelde leger thans dertigduizend man bedraagt. De geallieërden bleven voortgaan met gedurig den Russischen linkervleugel te verkennen.

Eene latere depêche van denzelfden, gedagteekend van den 26sten dezer des ochtends, luidt aldus: Gisteren is de vijand, sterk ongeveer 33,000 man, uit Eupatoria gerukt en heeft onderscheidene dorpen in den omtrek bezet. Des avonds heeft hij zich echter weder naar Eupatoria teruggetrokken. Op onzen linker flank is niets nieuws voorgevallen. Onder Kertsch heeft er een klein gevecht tusschen onze kozakken en Fransche fourageurs plaats gehad. De onzen hebben 25 krijgsgevangenen gemaakt.

Drie- à vierhonderd Russische deserteurs, meestal Polen, hebben verzekerd, dat het Russische leger gedemoraliseerd was. De verwarring moet dusdanig bij dat leger geweest zijn, dat het, na de ontruiming van Sebastopol, 24 uren zonder provisie is gebleven. De marine moet zich vooral bij de laatste aanvallen bij uitnemendheid gedragen hebben. De infanterie daarentegen zou zich bij verschillende der laatste aanvallen niet zoo krachtig geweerd hebben als vroeger. — Men bedenke bij het lezen dezer berigten wel, dat het deserteurs waren die ze mededeelden. Dat slag van volk is doorgaande weinig te vertrouwen.

De val van Sebastopol is ook te Petersburg natuurlijk het hoofdonderwerp der gesprekken. De hof-courant behelst daaromtrent een uitgebreid artikel. Na den algemeenen loop der belegering geschetst te hebben, zegt de schrijver: Het heeft der Voorzienigheid niet behaagd, de Russische wapenen met de zege te bekroonen. De depêche van den 8sten meldt, dat onze troepen, na zes aanvallen afgeslagen te hebben, naar de noordelijke zijde overgegaan zijn. Daarmede is echter Sebastopol nog niet genomen, daarmede heeft de vijand naar het zuidelijke, in eenen puinhoop verkeerde gedeelte de wijk genomen. Sebastopol zelf bestaat niet meer; slechts de plaats is er nog, waar het geweest is, en waar zijne wonderbare twaalf maanden lange verdediging plaats gehad heeft. De belegering van het tweede (noordelijke) gedeelte van Sebastopol en vooral de oorlog is nog niet ten einde. De vijand heeft alles in alles op de zuidelijke grens des Russischen rijks maar eene oppervlakte van ongeveer veertig quadraat-wersten in bezit genomen, alwaar onze hoofdetablissementen der marine (doch niet alle) en een groot gedeelte der vloot zich bevonden... De etablissementen der marine te Sebastopol en de vloot waren bestemd om de Russische heerschappij op zee te bewaren. Deze vloot heeft een magtig vijandelijk eskader vernield en daarop een geheel jaar lang aan de verdediging van Sebastopol een luistervol aandeel genomen... De vijand heeft met de inneming van het zuidelijk gedeelte van Sebastopol nog niet het gansche Russische land veroverd. Wij zullen zien hoever hij in staat zal zijn voort te rukken!... Sebastopol is door ons tot een hoogen prijs overgegeven; de vijand heeft eene staatsschuld van 600 millioen zilveren roebels op zich geladen, eene ontzaggelijke armee verloren, zich in vele opzigten verzwakt en daarvoor een puinhoop verkregen. — Het zoude de geallieërden niet moeijelijk vallen een' tegenhanger van deze laatste schildering op te hangen.

De Keizer van Rusland bevond zich op den 23sten dezer te Odessa, waar hij een' algemeenen krijgsraad presideerde; het behoeft wel niet gezegd te worden, dat het strikt geheim gehouden wordt wat in dien raad voorviel.

Te Berlijn wil men weten, dat de Keizer van Rusland slechts korten tijd in het zuiden van zijn rijk zal verwijlen en reeds tegen het einde der maand naar de Poolsche hoofdstad zal komen; de reis naar Odessa had voornamelijk ten doel, om aldaar te beraadslagen over de verdere militaire operatiën; men verhaalde, dat de grootvorst *Konstantijn*, die zijn' broeder op de reis naar Bessarabië vergezelde, voornemens was, eenigen tijd in de nabijheid van het Taurische tooneel des oorlogs te verwijlen. (Hij is reeds den 15den op reis gegaan naar Nicolaïeff). Men voegde er bij, dat de Russische gezant te Berlijn, baron *v. Budberg*, zich tegen het einde der week naar Warschau zoude begeven, om den Keizer van Rusland te begroeten.

Eene telegrafische depêche uit Warschau van den 22sten Sept. meldt, dat eene nieuwe algemeene ligting in Rusland op handen is. Al de geregelde troepen, die zich in Polen en in Litthauwen bevinden, trekken naar Odessa en Nikolaïeff.

De Keizer van Rusland heeft, bij eene afzonderlijke proclamatie, zijnen dank en tevredenheid betuigd over den spoed, waarmede de 198 druschinen of bataljons der landweer zijn opgerigt, uitgerust en gewapend. Volgens het ontwerp der inrigting, moet deze krijgsmagt meer dan 200,000 man bedragen.

De *Russ. Invalide* bevat een rapport van den generaal *Muravieff*, betreffende eene gelukkige onderneming der Russische troepen voor Kars, in den nacht van den 3den op den 4den Sept. In dien nacht had de te Kars bevelvoerende Engelsche generaal *Williams* een gedeelte van zijne kavallerie, ten getale van 1200 paarden, met eenige Bachi Buzucks en 3 pacha's de vesting doen verlaten. Bij het dorp Djavri werden deze troepen bespeurd door de Russische voorhoede. De luit.-kol. *Loschakoff* viel hen aan en bragt hun eene nederlaag toe; tot het aanbreken van den dag werden zij door de Russen vervolgd. In het rapport wordt gezegd, dat het verlies der Turken op 500 man dooden en gekwetsten te begrooten is; op hen werden gevangen gemaakt: 2 hoofd-officieren, 19 officieren en 185 ruiters; meer dan 400 paarden vielen bovendien in handen der Russen. De laatsten hadden slechts een onbeduidend verlies, aan gesneuvelden 3 soldaten, aan gekwetsten 1 officier en 12 soldaten. Den volgenden dag, den 4den Sept., trachtte het overige gedeelte der vijandelijke kavallerie naar de Araxes te ontkomen, maar moest naar de vesting terugkeeren.

De vloot der geallieërden in de Oostzee wordt dagelijks kleiner. Wederom zijn twee Engelsche linieschepen, de *Cornwallis* en *Hogue*, alsmede de korvet *Cuckoo*, te Elseneur aangekomen, die zich op weg begaven naar Engeland.

Berigten, bij het Fransche ministerie van marine ontvangen van het smaldeel hetwelk onder bevel van den kapitein ter zeer *Guilbert* in de Witte zee kruist, en tot den 28sten Augustus j.l. loopende, melden dat de Russische havens in die wateren zeer streng geblokkeerd zijn geworden, en dat de Fransche en Engelsche kruisers aldaar een vrij groot aantal vaartuigen vernield hebben, waarmede de vijand, onder begunstiging van de daar veelvuldig heerschende zware nevels, zijne handelsoperatiën langs de kusten trachtte voort te zetten. Alleen de visschersvaartuigen had men in hun bedrijf niet gestoord, maar voor het overige was de Russische vlag geheel uit de Witte zee verdwenen.

— Op diplomatiek terrein valt niet veel belangrijks voor. De kabinetten van Parijs en Londen hebben doen kennen, dat zij geene bemiddeling meer zullen aannemen, van welke zijde zij ook worde aangeboden; evenmin van Oostenrijk of van een anderen staat. Men zou de openingen van Rusland afwachten, of van de regering, welke voorzien zou zijn van een behoorlijk mandaat van het kabinet van Petersburg, om met juistheid geformuleerde preliminaires aan te bieden. Overigens denkt Oostenrijk er niet aan, om eene bemiddeling op zich te nemen, welke haar de rol zou doen verlaten van schijnbaar bondgenoot der Westersche mogendheden.

Wat Pruissen betreft, dit heeft geen plegtigen stap gedaan om de onderhandelingen te bevorderen, maar het blijft voortdurend ten gunste van verzoening en vrede het woord voeren. Men weet met hoe weinig goeden uitslag zijne pogingen zijn bekroond.

ITALIË.

Brieven uit Italië schilderen den toestand aldaar als zeer bedenkelijk; men verwacht elk oogenblik eene beweging op groote schaal.

Uit Nizza verneemt men, dat de kusten, tengevolge van het gerucht eener geprojecteerde landing van eene talrijke partij Mazzinisten, streng bewaakt worden. Deze zouden zich, na hunne landing, met eene andere sterke bende vereenigen, welke zich in de naburige bosschen ophoudt.

De Paus heeft eene nieuwe orde ingesteld, die van de *onbevlekte ontvangenis.* De kommandant van de Zwitsersche Sonderbund, de heer *Ellger* van Lucern, is daarmede begiftigd.

SPANJE.

Sedert den 21sten heerscht in de politieke kringen van Madrid op nieuw veel beweging. Behalve proclamatiën, die den 29sten in die stad verspreid waren, heeft de politie 14,000 exemplaren van een democratisch manifest in beslag genomen, dat in het Escuriaal geredigeerd was. Het gevolg was, dat talrijke arrestatiën hebben plaats gehad en onderscheidene personen tot het paleis behoorende moeten in deze zaak gewikkeld zijn. Men heeft het origineel van dit geschrift gevonden en de hand van den schrijver herkend. De markies *de Casa Sola* is gearresteerd, alsmede de heer *Peralès*, gewezen secretaris der Koningin; de laatste wordt voor den schrijver gehouden en niet de Koning zelf, zoo als in onderscheidene doorgaans goed onderrigte kringen beweerd werd. Dat laatstgenoemde er echter niet vreemd aan is, werd vrij algemeen openlijk gezegd.

Het spreekt van zelf dat deze gebeurtenis stof tot velerlei beschouwingen geeft. Alle brieven van het Escuriaal komen er overigens in overeen, dat men eerstdaags ernstige botsingen te gemoet ziet.

De hertog der Overwinning ontvangt alle dagen brieven, waarin hem gezegd wordt, dat hij best zou handelen met tot het ambteloos leven terug te keeren, dat zijne zending is afgeloopen en dat hij de man niet is, om zijn werk te voltooijen.

Men houdt het er voor, dat het dificit over de loopende dienst niet minder dan 500 millioen realen zal bedragen.

Volgens sommigen, zou tot dekking eene leening buitenslands gesloten worden, gewaarborgd op de nationale goederen; volgens anderen, zou de minister van financiën aan de Cortès het herstel voordragen der accijnsen.

De Spaansche dagbladen melden den dood van den heer *Soulé*, oud gezant der Vereenigde Staten bij het hof van Spanje. Hij moet zijn doodgeschoten na de bestorming door *Santa Cruz*, van de stad Jalaf, waar de opstandelingen zijn gezin als gijzelaars gevangen hielden.

PORTUGAL.

Thans is bekend geworden de aanspraak, waarmede de jeugdige Koning van Portugal in eene plegtige zitting der Cortès, de teugels van het bewind heeft aanvaard. De Koning bevestigt daarin de ministers in hunne tegenwoordige functiën, en de liberale toon, die in de aanspraak heerscht, schijnt aan te duiden, dat hij de voetstappen van den regent zal drukken.

De meeste vorsten van Europa waren bij de plegtigheid vertegenwoordigd, als ook de Vereenigde Staten en Brazilië.

Den 18den heeft de Koning, benevens het geheele hof, zich naar het beursplein begeven, waar de gemeenteraad aan Z. M. de sleutels der hoofdstad heeft overhandigd. Des avonds was er eene gala-voorstelling in den schouwburg van *Dona Maria.*

Drie dagen heeft de Koning onder zijne onderdanen doorgebragt. Overal werd hij vergezeld van zijn' vader.

DUITSCHLAND.

Prins *Frederik* der Nederlanden is den 24sten te Berlijn aangekomen en heeft den volgenden dag de reis naar Petersburg voortgezet.

— Tot den 23sten dezer waren te Berlijn door cholera aangetast 1337 personen, waarvan overleden 820, hersteld 255 en in behandeling gebleven 262.

Sedert het begin der ziekte, op den 28sten Mei, zijn te Weenen aangetast 5465 personen, hersteld 2418, overleden 2435. In de laatste dagen is de ziekte aanmerkelijk afgenomen.

— De Koning van Wurtemberg is den 26sten te Coblentz aangekomen en door den Koning en den prins van Pruissen, die den vorigen dag aldaar waren gekomen, ontvangen. De prins-regent van Baden wordt den 27sten verwacht.

— Een aanzienlijk handelshuis te Frankfort, heeft eene groote hoeveelheid meel uit Amerika ontboden, met het doel, om het in den aanstaanden winter aan de behoeftige klasse der ingezetenen, tegen den inkoopsprijs weder af te zetten.

— De vrije invoer van granen in de Staten van het Tolverbond is tot het einde van September 1856 verlengd.

— Men bespeurt, zoo als de *Oesterr. Zeit.* zegt, sedert eenige dagen eene ongewone beweging in de kringen der *haute finance.* Vertegenwoordigers van buiten- en binnenlandsche „geldkrachten" wedijveren om de vergunning te erlangen tot oprigting van eene crediet-instelling te Weenen, overtuigd als zij zijn dat Oostenrijk krachtige hulpbronnen bezit, die onder bekwame leiding aanzienlijke schatten kunnen opleveren. Onder de Oostenrijksche mededingers treft men vorst *von Fürstenberg*, onder de Pruissische den Berlijnschen bankier *Mossner* aan, en voor het Fransche *Crédit mobilier* onder-

handelen de heeren *Isaac Pereire*, baron *Sina* en baron *Eskeles*. Ook het huis *Rothschild* is als gegadigde opgetreden.

DENEMARKEN.

Uit Hamburg wordt van den 28sten per telegraaf het volgende gemeld:

Eergisteren heeft te Koppenhage het Volksthing met 54 tegen 44 stemmen goedgekeurd al de wijzigingen door de regering in de grondwet voorgesteld. (Wij doen het groote verschil opmerken, dat er bestaat tusschen deze en de in ons vorig nommer medegedeelde depêche.)

— Men schrijft uit Zweden aan de *Köllnische Zeitung*, dat de oogst aldaar zeer schraal is uitgevallen, vooral op Schonen, het zoogenaamde Zweedsche korenmagazijn.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 26 September.

Men acht het thans voor een bepaald feit, dat lord *Redcliffe* als gezant uit Konstantinopel teruggeroepen zal worden; de naam van zijn' opvolger wordt evenwel nog niet genoemd.

— De *Times* ijvert zeer voor de benoeming van sir *Edmund Lyons*, schout-bij-nacht, tot admiraal, zonder eerst den rang van vice-admiraal door te loopen. Hetzelfde blad vestigt de aandacht der Engelsche regering op het nut van krachtige operatiën der vloten tegen Nicolaïeff, het ware Russische arsenaal in de Zwarte zee. De vernieling dier vesting zou de geallieërden meester doen worden van de monding van den Bug en den Dnieper, en Ruslands zedelijke magt in de Zwarte zee zou er geheel door worden vernietigd.

— Zaturdag l.l. is last gegeven om in de eerste dagen van October naar de Krim te doen vertrekken het 1ste bataljon grenadiers der garde, bestaande uit 1200 man; twee divisiën (400 man) van de Coldstreams en een gelijk aantal Schotsche fuseliers, te zamen 2000 man.

— Gisteren avond is hier eene druk bezochte vergadering gehouden, waarin het besluit is genomen om aan den admiraal sir *Ch. Napier*, zoowel ter goedkeuring van zijn gehouden gedrag in de Oostzee, als om de handelwijze der admiraliteit af te keuren, een duurzaam bewijs te schenken. Ten einde de inteekening zoo algemeen mogelijk te doen zijn, is bepaald, dat iedere bijdrage niet meer zal mogen wezen dan 1 sh.

— Onder de te Lewes gestationneerde Russische krijgsgevangenen heerscht thans eene groote vreugde, daar zij de aanzegging bekomen hebben, dat zij binnen 14 dagen of 3 weken allen naar Libau zullen worden gebragt, van waar zij naar hun vaderland kunnen terugkeeren. Zes hunner hebben verlof gevraagd om Londen voor 8 dagen te mogen bezoeken, welk verzoek onze regering hun toegestaan heeft. Zij hebben met de vervaardiging van kinder speelgoed gedurende hunne gevangenschap veel geld verdiend.

— De werkzaamheden aan het hoofdpostkantoor alhier zijn in den laatsten tijd zoo zeer toegenomen, dat eene uitbreiding van het gebouw en het personeel allernoodzakelijkst is geworden. Om slechts één voorbeeld te noemen, is eergisteren de Australische post aangekomen, die 86 centenaars brieven en 720,000 dagbladen medebragt, waarbij nog, om niet van de binnenlandsche posten en die van het vasteland te spreken, ook eene transatlantische kwam.

— In Westminster heeft dezer dagen eene moeder door verregaande ligtzinnigheid (om geen erger woord te gebruiken) haar kind met jenever doodelijk vergiftigd. Terwijl zij, ten haren huize, met eenige harer kennissen dien drank overmatig gebruikte, gaf zij het kind een weinig daarvan in een theelepel, en de zonderlinge gebaren, welke het ongelukkige wicht maakte, veroorzaakten die ontaarde vrouwen een groot vermaak, weshalve de moeder met het toedienen van den jenever voortging tot dat haar kind bijna eene halve pint daarvan binnen had. Weldra vertoonden zich de treurige gevolgen daarvan en het kind werd naar het hospitaal gebragt, waar alle vereischte middelen tot herstelling te vergeefs werden aangewend, zoodat het weinige uren later overleed.

— Aan den *Times* wordt uit Tripoli geschreven, dat tot den 14den dezer aldaar slechts 4000 man Turksche troepen waren aangekomen, doch dat men er 2000 Bachi-Boujoucks en 8000 Egyptenaren te gemoet zag. Zoodra deze zouden zijn aangekomen, zoude men tegen de insurgenten oprukken. In de stad zag het er bedroevend uit, en men zag er groot gebrek te gemoet, daar de oproerlingen alle toevoeren van buiten afsneden.

— Voor hen, die met bezorgdheid den tijd te gemoet zien, dat er geene steenkolen voor de stoomwerktuigen zullen zijn, strekke de volgende mededeeling omtrent de Amerikaansche kolenmijnen. De drie groote kolenmijnen in Amerika zijn die van Ohio, 740 Engelsche mijlen lang en 180 breed, die eene oppervlakte van 60,000 vierkante mijlen, dus eene grootere oppervlakte dan gansch Engeland, beslaat; de kolenmijn van Illinois, die eene uitgestrektheid heeft van 500,000 vierkante mijlen, en die van Michigan, 15,000 vierkante mijlen bevattende. Bovendien heeft men nog uitgestrekte kolengroeven in Pensylvanië en Virginië, waarvan de verste geen 100 mijlen van de grenzen van Ohio is verwijderd. Jaarlijks worden uit die groeven 4,000,000 tonnen kolen gegraven.

— Over San Francisco zijn berigten uit Hong Kong ontvangen, die tot den 28sten Julij loopen. Zij vermelden verdere overwinningen op de insurgenten in het noorden des Chineschen rijks. De wraak, welke de Keizerlijken op hunne vijanden nemen, is vreeselijk om aan te zien. Gemiddeld zijn, veertien dagen achtereen, te Canton dagelijks 200 menschen ter dood gebragt en nog waren de kerkers niet ledig. De heer *Burrows*, een Noord-Amerikaan, was ooggetuige van het ter dood brengen van 3500 opstandelingen, die in Maart laatstleden in den veldslag nabij Canton gevangen waren gemaakt. Handel en welvaart begonnen in die stad te herleven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 September.

Eene groote gedenkpenning ter herinnering aan de verovering van den Malakofftoren, wordt thans in de munt geslagen. Vreemd voorwaar is het dat de Keizer er op is afgebeeld, de bres beklimmende, met een Fransch vaandel in de hand. Wil men aldus het nageslacht wijsmaken, dat *Napoleon III* in persoon Sebastopol ingenomen heeft? — *Napoleon III ne va pas au feu.*

— De *Moniteur* bevat — zoo als wij reeds hebben berigt — een keizerlijk besluit, waarbij de vrijdom van invoer voor granen, meel, rijst en aardappelen tot den 31sten December wordt verlengd.

— Heden namiddag vergaderden in het keizerlijk salon van het paleis van nijverheid een aantal leden der internationale jury en van het internationaal congres, alsmede bijna alle buitenlandsche commissarissen, om den grond voor eene vereeniging te leggen, die de invoering van een gelijkvormig stelsel van maten, gewigten en munten bij alle natiën der aarde ten doel heeft. Baron *Rothschild* werd daarbij tot voorzitter gekozen en zette in eene uitvoerige rede de voordeelen uiteen, welke de bereiking van het doel, dat de vereeniging zich voorgesteld had, voor de ontwikkeling en uitbreiding van den handel hebben zou.

Den 16den October zal eene tweede vergadering worden gehouden.

— Men heeft den persoon nog niet ontdekt, die het gerucht verspreidde van een aanslag op 's Keizers leven. Het schijnt dat er ook elders verontrustende tijdingen zijn verspreid. Te Duins onder anderen was op den dag, dat het berigt aankwam van het innemen van den Malakofftoren, het gerucht in omloop, dat te Parijs een opstand was uitgebroken.

Er heerscht nog altijd eene bedenkelijke gisting in de provinciën, uit hoofde van de duurte der levensmiddelen.

— Een Spaansche hardlooper, *Genaro* genaamd, had eene weddingschap aangegaan, dat hij het tegen de beste paarden in het loopen zou uithouden. Acht paarden kwamen op. De strijd duurde van 2½ tot 8½ uur. Zes paarden bezweken. *Genaro* viel, nadat hij 22 maal het hippodrome had rondgeloopen, zijnde eene lengte van 12 mijlen. Twee paarden, zijnde renpaarden, hebben het uitgehouden.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 September.

Hier ter stede wordt thans feest gevierd, ter zake van den 25sten verjaardag der scheiding tusschen België en Nederland. Gisteren is de aanvang van deze nationale feestviering den volke als naar gewoonte verkondigd door salvo's uit het geschut. De plegtigheden bestaan in wedstrijden van boogschutters, toonkunstige genootschappen, illuminatiën en wat des meer zij. De stad is met vlaggen versierd, en tot dus ver wordt de vreugde zeer verhoogd door voortreffelijk weder. Een zeer groot aantal bewoners van de naburige steden hebben zich herwaarts begeven.

Een der voornaamste liberale bladen hier te lande laat zich, bij gelegenheid dezer feestviering, op de navolgende wijze uit: „Sedert de Belgische natie hare onafhankelijkheid heeft verkregen, hebben de September-feesten eenen bijval erlangd, welke nog van jaar tot jaar toeneemt. Elk gevoel van vijandschap, ten aanzien van eene naburige natie, die thans met ons door banden van bondgenootschap en vriendschap is verbonden, is verdwenen en heeft plaats gemaakt voor meer edelaardige gevoelens, voor eene meer verhevene strekking, welke wel aan niemand eenige bekommering kan geven. Zich met fierheid verheffende op het voorregt van eene vrije natie te zijn, — van te worden geregeerd door eene dynastie zijner keuze, — wenscht België zich zelf geluk, in deze dagen van vreugde en opgewondenheid, dat het in vrede 25 jaren van ongehoorden voorspoed heeft mogen beleven, en hoopt het vastelijk, dat de toekomst de voortzetting zal zijn van het roemrijk verleden. België weet, dat zijne constitutie thans de oudste is van geheel Europa. Niettegenstaande zijne onafhankelijkheid nog slechts het vierde gedeelte van eene eeuw oud is, kan België van zich zelf het getuigenis afleggen, dat het in dit tijdsverloop al die beproevingen heeft doorgestaan, welke aan aloude Staten eene geschiedkundige vermaardheid hebben gegeven."

Als naar gewoonte, is gisteren ochtend te 10 uur in de hoofdkerk eene lijkdienst gevierd voor de in September 1830 gesneuvelde personen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 28 September.

De verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrikt Eindhoven, welke moet plaats hebben ten gevolge der aanneming door den heer mr. *J. B. Bots* van zijne herbenoeming tot kantonregter te Helmond, zal geschieden op Dingsdag den 23sten October aanstaande.

— De Regering heeft aan de Tweede Kamer ingezonden een wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, over het jaar 1856, met eene daarbij behoorende memorie van toelichting. Dat fonds wordt daarin voor het volgende jaar voorgesteld op *f* 220,000.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden onderzocht de wets-ontwerpen: 1). tot regeling van de huishouding en de tucht op de koopvaardijschepen, en 2). tot regeling van het pensioenfonds.

— Met genoegen vernemen wij, dat de Regering voorgesteld heeft, onder anderen *f* 4000 bij te dragen tot de oprigting van een metalen standbeeld ter eere van *Lourens Jansz. Coster*, den uitvinder der boekdrukkunst.

— De *'s Grav. Nieuwsbode* deelt mede, dat eene nieuwe wet op de nationale militie ontworpen is, die eerlang aan de Staten Generaal zal kunnen worden aangeboden. Al wordt evenwel dit ontwerp tot wet verheven, het tijdstip, waarop de nieuwe bepalingen zullen in werking treden, zal niet zoo nabij zijn, of het jaar 1856 zal voor een groot deel zijn verloopen.

— Het bedrag van de begrooting van het *vierde* hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1856 (de justitie) is *f* 2,546,698.60, terwijl voor 1855 is verleend *f* 2,453,023. Het voorgestelde bedrag is *f* 127,666 hooger dan voor 1854 is uitgegeven. Voor pensioenen enz. is voor 1855 verleend *f* 92,077, en wordt voor 1856 voorgedragen *f* 89,346.

Ten aanzien der geregtskosten wordt in de memorie van den minister aangemerkt, dat deze in het jaar 1854 zeer hoog zijn geweest, ter zake van de vervolgingen, welke de jagtwet, sedert het afschaffen der transactiën, ook voor de onbeduidendste overtredingen heeft voorgeschreven, en dat, indien er geen uitzigt bestond op eene meer gunstige werking, het bedrag aanzienlijk zoude hebben moeten worden verhoogd.

Het art. voor aanbouw van nieuwe gevangenissen is met *f* 40,000 verminderd; niet omdat de behoefte is verminderd, maar omdat men, bij de verhooging, welke het art. *gevangenissen* heeft ondergaan, heeft gemeend, met den aanbouw minder spoed te moeten maken, om later, bij minder duurte van benoodigdheden, het bedrag te kunnen verhoogen, en dus het eind-cijfer voor 1856 eenigzins te verminderen.

Voor het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting (binnenl. zaken) wordt voorgedragen *f* 5.771,501, en alzoo *f* 1,177,212 minder dan voor 1855 is verleend; en *f* 147,910 meer dan in 1854 is uitgegeven. Voor pensioenen is voor 1855 verleend *f* 204,831, en wordt voor 1856 voorgedragen *f* 190,646.

Het cijfer van de begrooting van het hoofdstuk der binnenl. zaken is aanmerkelijk lager dan voor 1855 is verleend, en zoude, volgens den minister, nog lager zijn geweest, zonder de noodzakelijkheid van den aanbouw van *sluizen* te Dalem, en het brengen op de begrooting van een bedrag ten behoeve van de akademie te Delft. Voor de sluizen is uitgetrokken *f* 100,000 en voor de genoemde akademie *f* 22,900. Voor de algemeene rivier-verbetering wordt weder *f* 200,000 verlangd; — voor het kanaal van St. Andries *f* 127,000, en voor de verbetering van den Hollandschen-IJssel *f* 60 000.

Voor het *zevende* hoofdstuk der staatsbegrooting van 1856, betreffende de kosten van de R. K. eeredienst, wordt verlangd *f* 590,956. Voor 1855 is verleend *f* 580,253. De begrooting bedraagt *f* 20,478 meer, dan in 1854 is uitgegeven. Voor pensioenen wordt voorgedragen *f* 51,825. Voor 1855 is daarvoor verleend *f* 47,368.

Voor het *achtste* hoofdstuk, de kosten bevattende der zeemagt, wordt voorgedragen *f* 7,618,781; dat is *f* 72,518 meer dan voor 1855 voor deze kosten is verleend, en *f* 2,056,938 meer dan in 1854 daarvoor is uitgegeven. Voor pensioenen wordt voorgedragen *f* 413,784; voor 1855 is daarvoor verleend *f* 418,493.

Bij de begrooting voor de zeemagt wordt *f* 3,995,153 uitgetrokken voor het materiëel; en derhalve nog *f* 110,743 meer dan voor 1855 voor dit onderwerp is verleend. Voor het eskader in de O.-Indiën worden verlangd: 2 fregatten 2de kl., 1 korvet met stoomvermogen, 9 schoonerbrikken, 1 schooner, 1 schooner met stoomvermogen, 11 stoomschepen en 2 wachtschepen, bemand met 2277 koppen. Voor de W.-Indiën worden verlangd: 1 korvet 2de kl., 2 brikken 1ste kl., 2 schooners, 1 stoomschip, 2 kanonneerbooten, bemand met 230 koppen. Voor de binnenlandsche dienst worden verlangd: 3 wachtschepen, 1 instructie-brik en 9 kanonneerbooten, bemand met 946 koppen. Voor kruistogten en ter verwisseling worden verlangd: 2 fregatten 1ste kl., 1 fregat 2de kl., 1 korvet met stoomvermogen, 1 korvet, 1 schoonerbrik, 1 schooner, 3 stoomschepen, 2 transportschepen, 1 schroef-stoomschip en 1 schroef-stoomschooner, bemand met 2385 koppen; te zamen 6138 koppen, ongerekend 400 O.-I. inlandsche matrozen; — en in alles bezet met 690 vuurmonden. De schepen, buiten dienst, in aanbouw, gereed of in conservatie, zijn: 5 linieschepen, 5 fregatten, 1 geraseerd fregat, 5 korvetten, 4 brikken, 2 schoonerbrikken, 1 transportschip, 6 stoomschepen, 2 fregatten met stoomvermogen, 1 korvet idem, 1 schooner idem, 36 kanonneerbooten, groot model en 11 klein model. De minister verklaart, dat de toestand van het drooge dok te Willemsoord nog verre is van geruststellend; dat, naar het oordeel eener commissie met het onderzoek belast, eene radicale vernieuwing, door het aanleggen van een omgekeerd verwulf, het eenige middel zou zijn om een goed dok te verkrijgen.

Het bedrag van het *negende* hoofdstuk lt. A, zijnde de renten van de openbare schuld, wordt ten slotte geraamd op *f* 33,876,172; — zijnde *f* 1,654,438 minder, dan waarop in der tijd, in 1850, voor dat onderwerp is gerekend.

Het beloop van het *negende* hoofdstuk litt. B, de kosten van het departement, is *f* 6,361.907; te weten *f* 8,074 minder dan voor 1855 is verleend. Voor de pensioenen is voor 1856. voorgedragen *f* 1,118,670; voor 1855 was verleend *f* 1,097,256.

Voor het *elfde* hoofdstuk, het departement van koloniën betreffende, wordt *f* 115,734 voorgedragen, en alzoo *f* 943 minder dan in 1854 daarvoor benoodigd is geweest.

— Uit eene door het departement van justitie aan de regterlijke collegiën toegezondene statistieke opgave nopens de bevolking der gevangenissen in dit rijk, alwaar bereids tot dusver het cellulaire strafstelsel in toepassing is gebragt, blijkt, dat van de cellen voor eenzame opsluiting bestemd, in het huis van verzekering alhier, op ult. Aug. j.l. slechts 34 onbezet waren, terwijl het grootste getal gevangenen, over de afgeloopen maand tegelijk aanwezig geweest, bedroeg 176 en het kleinste getal 162. De overige gevangenissen, een cellental van 211 opleverende, gaven op den laatsten der maand alsnog gelegenheid tot plaatsing van 103 veroordeelde gevangenen, ter beschikking van regtbanken, binnen welker regtsgebied de huizen van verzekering en van arrest slechts voor gemeenschappelijk confinement zijn ingerigt.

— De proeven met de inenting der longziekte aan 's rijks vee-artsenijschool te Utrecht, zullen in 1856 niet worden voortgezet.

— De minister van buitenlandsche zaken in Bogota, wetende dat de toestand van Nieuw-Grenada buitenslands gewoonlijk verkeerdelijk wordt voorgesteld en er prijs op stellende dat men er hier naar waarheid van wordt ingelicht, heeft een' brief aan de *Amst. Ct.* gezonden, waarin hij o. a. meldt, dat de republiek in volkomen vrede verkeert en nergens rustverstoring te vreezen is. Nijverheid en handel bloeijen, en de materiële en morele nadeelen, door den laatsten opstand geleden, worden met moed hersteld en alle takken der openbare administratie gereorganiseerd. De industriële ondernemingen verkrijgen van dag tot dag meer levendigheid, de inkomsten nemen toe en het weder begunstigt den akkerbouw.

AMSTERDAM, 27 September.

In de heden gehouden zeer belangrijke vergadering van den gemeenteraad, die door 38 leden en een zeer talrijk publiek werd bijgewoond, werd de kwestie van den gemaal-accijns behandeld. De voorzitter gaf aan den raad kennis, dat burg. en weth., hoezeer bij het ontwerpen der begrooting voor 1856 niet anders hebbende kunnen handelen dan den gemaal-accijns daarop uit te trekken, echter thans, — met het oog op de adressen van de kamer van koophandel en fabrijken en van den handelsstand enz., houdende bezwaren tegen de ontwerp-verordening op de heffing van den accijns op het gemaal, en in aanmerking nemende dat de burgerij door haar zwijgen getoond heeft met al de geopperde bezwaren in te stemmen, bij het besef dat de 6 à 7 ton, welke het te kort door de afschaffing te veroorzaken bedraagt, op eene andere wijze behoort te worden gedekt, — besloten hebben en het als hunnen pligt beschouwen af te zien van hun voornemen om den gemaal-accijns alhier te behouden. Namens het dagelijksch bestuur berigtte de voorzitter dus dat burg. en weth. zich niet verzetten tegen de afschaffing der belasting en stelde aan den raad de vraag of de accijns op het gemaal in deze gemeente met den 1sten Januarij 1856 zal worden afgeschaft.

Het aanwezige publiek gaf, hoewel in strijd met art. 73 van het reglement van orde, door toejuichingen zijne tevredenheid over deze mededeeling te kennen.

Over deze vraag werden daarop de discussiën geopend, waaraan onderscheidene heeren deel namen, die zich allen, hetzij op grond van vroeger gevestigde overtuiging hetzij op grond van verandering van zienswijze, in de gegeven omstandigheden, tegen het behoud van den accijns verklaarden.

Met 37 stemmen tegen 1 (den heer *van Iddekingen*) werd tot de afschaffing besloten. Dit besluit werd door het publiek met blijken van goedkeuring vernomen.

Ten gevolge van het genomen besluit, werd eene commissie van 5 leden benoemd, die in last heeft het zoeken naar en het voorstellen van middelen om een equivalent te vinden, welke commissie tevens gemagtigd is om een hooger bedrag dan het noodige equivalent aan te wijzen.

(Gisteren heeft ook de gemeenteraad van Utrecht met vijftien tegen tien stemmen besloten geene stedelijke belasting op het gemaal te heffen.)

— De kerkeraad der Christelijke Afgescheiden gemeente te Kockengen heeft zich andermaal bij adres van den 18den dezer tot de Tweede Kamer der Staten Generaal gewend ter zake van den bekenden kerkbouw aldaar.

VLISSINGEN, 24 September.

Voor eenige dagen kwamen alhier ter reede de Pruiss. schepen *Atlas*, kapt. *Frank*; *Frits*, kapt. *Kruger*, en *Edward*, kapt. *Krause*, van Galatz met tarwe, om orders ter verdere verzeiling te ontvangen. De Russen schijnen deze vaartuigen opgehouden te hebben, tot dat de gezagvoerders een bewijs bij hunnen consul geteekend hadden, waardoor zij zich verbonden de lading slechts naar eene neutrale haven te brengen, maar volstrekt naar geene mogendheid, welke met Rusland in vijandschap was. Desniettemin zijn gemelde bodems, zonder neutralisering der lading, van hier naar Engeland vertrokken.

's HERTOGENBOSCH, 26 September.

Dezer dagen stonden voor het prov. geregtshof alhier te regt zekere *B. K.* en eenige andere ingezetenen der gemeente Loon-op-Zand, ten einde zich te verantwoorden over eene al te ver gedreven zucht, om de zedelijkheid in hunne gemeente te bevorderen.

Zie hier deze vreemde geschiedenis. In gezegde gemeente liep voor eenigen tijd een gerucht, als zoude een gehuwd man zich aan onzedelijkheid hebben schuldig gemaakt. Naar een overoud gebruik, wilde men hem daarvoor straffen en, zoo als men het daar noemt, *in den ploeg spannen.*

Met dit doel begaf men zich op den 31sten Maart l.l. naar de woning van dien man, om zonder vorm van proces, tot de uitvoering dier straf over te gaan. Hij werd dan naar buiten geroepen, doch scheen weinig lust te hebben aan deze oproeping te voldoen, sloot zijne deur en verschool zich in zijne woning. Thans werd tot eene bestorming besloten. Men verbrijzelde de ramen, trachtte de deur open te loopen, ja eenige der belhamels gingen zoover, dat zij het rieten dak beklommen, er een gat in sneden, den steenen schoorsteen afbraken, en de steenen derzelve naar beneden wierpen, altijd met het doel den verscholene te noodzaken zich over te geven.

Gelijk zich begrijpen laat, was eene groote menigte volks toegestroomd, om getuige te zijn van deze openbare zedetuchtiging. De justitie evenwel met dit soort van geregt niet tevreden, trad tusschen beide, arresteerde eenige der belhamels en stelde eene instructie tegen deze onwettige regters in. De afloop dezer historie is geweest, de veroordeeling van drie der belhamels tot drie maanden gevangenisstraf, van twee anderen tot politiestraf, en van allen tot geldboeten.

TILBURG, 27 September.

Ter zitting van het kantongeregt alhier heeft heden ter zake van het niet bakken van roggebrood van zuiver en onvervalscht roggemeel, enz. uitspraak plaats gehad; de 35 bakkers, door de deskundigen schuldig verklaard aan inmenging van zemelen en krijt, zijn veroordeeld in eene boete van *f* 25; die wegens te veel zemelen in eene boete van *f* 15, en die wegens te ligt brood in eene boete van *f* 10 en *f* 15, benevens in de kosten, welke laatste over het algemeen merkelijk verschillen, als zijnde er onder, welke ruim *f* 34 en andere welke ruim *f* 134 bedragen. Men vermoedt dat door enkelen appèl zal worden aangeteekend.

ARNHEM, 26 September.

Nadat gisteren een proefrid op het versmalde spoor van den Rijn-spoorweg van hier naar Utrecht had plaats gehad, heeft de geregelde dienst daarop van hier op Amsterdam en Rotterdam heden een' aanvang genomen, zoodat thans het traject op beide steden van hier, door het vervallen der overpakking te Utrecht en het ophouden van het daardoor veroorzaakte verwijl, in korter tijdsverloop plaats heeft.

De weg van hier op Emmerik zal zeer spoedig mede voltooid zijn, en alsdan dadelijk worden geopend.

— Als de toekomst voor landen en plaatsen ons duister en bedroevend toeschijnt, kan de uitkomst somtijds zeer verblijdend zijn. Die gedachte moet ieder bezielen, die thans Veenendaal en deszelfs omstreken doorwandelt. Die zelfde grond, waar men voor ruim 6 maanden niets zag dan water, ingestorte huizen en verlaten woningen, waar geen vooruitzigt bestond, dat op denzelfden, althans in den geschikten tijd, zoude kunnen gearbeid en vruchten te velde gebragt worden, die zelfde grond levert nu een hartverrukkend schouwspel op: het water is tijdig genoeg afgeloopen om de veldwerkzaamheden te kunnen aanvangen; de gewassen hebben de verwachting verre overtroffen; het gras groeide buitengewoon goed, en is tot in die streken nooit gekende hooge prijzen verkocht, door het schrale gewas van andere omliggende plaatsen. Zelfs onderscheidt zich de afgeloopen zomer gunstig van vorige, dewijl het toen menigmaal gebeurde, dat, volgens bestaande wetten en besluiten, het binnenwater in zijnen natuurlijken loop gestuit werd, ten koste van den Veenendaalschen polder, en daardoor kommer en gebrek ontstond. Gelukkig, dat het vooruitzigt bestaat, dat die ongelukkige verordeningen voor die gemeente afgeschaft zullen worden. Het ware ook te wenschen dat die waterkeeringen, welke, bij eene doorbraak van den Grebbedijk, bestemd zijn om het water in zijnen natuurlijken loop te stuiten, in plaats van met groote kosten hersteld te worden, geheel werden uit den weg geruimd, dewijl het duidelijk genoeg gebleken is hoe doelloos die werken zijn, waarvan ook maar weinigen voordeel kunnen trekken.

Nog in een ander opzigt is de donkere gezigteinder van Veenendaals gelukshemel opgehelderd. Hoe treurig waren, ten tijde van den vloed, voor de behoeftige klasse, die toen reeds veel gebrek leed, en voor een groot gedeelte in turf baggeren en het zelf verbouwen van wintervoorraad hier bestaan vindt, de vooruitzigten voor de toekomst en vooral den volgenden winter, op eene plaats waar de armbezorging zoo karig is! En hoe is het die klasse vergaan? Zij moest, ja, vlugten, maar die vlugtelingen keerden huiswaarts, en hadden, zoowel ten opzigte van kleeding als voeding, een door hen nooit gekenden overvloed genoten. Nu werden zij in den aanvang nog ruimschoots van het noodige voor-

zien, vonden werk in overvloed, hunne woningen werden in een' beteren staat gebragt dan zij vroeger geweest waren, terwijl daarenboven de aanstaande winter, door de ramp van het voorjaar, voor hen geen dreigender aanzien heeft.

DEVENTER, 25 September.

Heden had alhier, in tegenwoordigheid van het bestuur dezer stad, de curatoren van het athenaeum, de hoogleeraren, de studenten en vele belangstellenden, de opening plaats van het nieuwe scheikundig laboratorium, hetwelk een sieraad van het athenaeum heeten mag en bij uitnemendheid geschikt is voor het practische doel, de toepassing der scheikunde op het dagelijksch leven, op nijverheid en landbouw, dat men bij de wijziging der inrigting van het athenaeum in het verloopen jaar voor oogen heeft gehad. De hoogleeraar *Cop* hield eene toespraak in de groote gehoorzaal tot de genoodigden, en werd na afloop daarvan door een groot aantal belangstellenden in de zalen van het laboratorium gevolgd. Een groot gedeelte der beschikbare ruimte is reeds door jonge lieden ingenomen, die worden opgeleid voor pharmacie, fabrijkwezen en landbouw. Men verneemt dat binnen kort door heeren curatoren een tarief zal worden vastgesteld, volgens hetwelk men alhier scheikundige onderzoekingen voor practische doeleinden zal kunnen verrigt krijgen.

HARDENBERG, 27 September.

Wij vernemen uit goede bron, dat de maatschappij welke zich te Brussel heeft gevestigd, aangemoedigd door de gunstige uitkomsten, welke de vruchtbaarmaking der heidegronden door middel van bevloeijing in de Belgische kempen heeft opgeleverd, de eigenaren van woeste gronden en veenen onder deze gemeente ook in de gelegenheid heeft gesteld om hunne eigendommen tegen een' behoorlijken prijs, aan die maatschappij af te staan.

Haar doel is, om door middel van een kanaal, dat van uit de rivier de Eems met vertakkingen naar de provinciën Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland zoude worden geleid, de woeste gronden te bevloeijen en daardoor vruchtbaar te maken. Voor heidegronden wordt minstens *f* 50 en voor veengronden *f* 60 à *f* 80 per bunder uitgeloofd.

DEDEMSVAART, 26 September.

In aanmerking nemende, dat hier alleen bij het inladen van turf jaarlijks voor niet minder dan *f* 10,000 aan jenever wordt verbruikt, heeft de heer *K. P. Datema*, verveener alhier, voorgesteld, dat elke schipper bij het inladen in plaats van twee of twee en een halve flesch spiritus aan de arbeiders, een zeker bedrag in geld, b. v. *f* 1, aan een' te benoemen kashouder zoude ter hand stellen, ten einde de zoo te verkrijgen som van verscheidene duizend guldens des winters onder die werklieden te verdeelen. Hoewel dit loffelijke plan in het eerst niet veel sympathie verwekte, hoopt men echter thans, dat de verveeners en de gezamenlijke schipperij de handen ineen zullen slaan om een reeds te lang ingeworteld kwaad uit te roeijen.

GRONINGEN, 29 September.

De cholera is in den laatsten tijd ook weder in onze stad verschenen, doch heeft zich gelukkig tot nu toe nog in geene hevige mate geopenbaard. Dank zij de zorg van de permanente commissie voor choleraziekten alhier, waren reeds bij tijds, toen zich elders in ons vaderland eenige gevallen dier ziekte hadden opgedaan, de noodige voorzorgsmaatregelen, als het reinigen van woningen, het uitdeelen van versch stroo aan behoeftigen, enz., genomen. Uit eene advertentie in deze Courant voorkomende, zien wij, dat zij voortgaat alles aan te wenden, wat gedaan kan worden om de verdere verspreiding zoo mogelijk tegen te gaan. — Blijkens de opgave van de commissie voor geneeskundig toevoorzigt, zijn in eene maand tijds 41 personen hier door de cholera aangetast, van welke 22 overleden. Wij zullen in het vervolg, gedurende het heerschen der ziekte, iedere week eene officiële opgaaf mededeelen van de veranderingen die er in den staat der ziekte hebben plaats gehad.

— Wij hebben in der tijd medegedeeld, dat J. H. N., opziener der jagt en visscherij in deze provincie, bij arrest van het provinciaal geregtshof alhier, dd. 23sten Mei 1855, was schuldig verklaard aan het afleggen van valsch getuigenis in twee correctionele zaken ten nadeele van de beklaagden en veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van vijf jaren, en dat de veroordeelde zich daartegen in cassatie had voorzien. Ons wordt thans medegedeeld, dat voorzegd condemnatoir arrest, bij arrest van den hoogen raad van Dingsdag j.l. is vernietigd, en dat de zaak van J. H. N. is verwezen naar het provinciaal geregtshof van Friesland.

— Eergisteren had te *Uithuizermeeden* de herstemming plaats over twee leden van den gemeenteraad, in plaats van de heeren Gerhardus Bakker, vertrokken naar Finsterwolde, en Reinder Harkes van der Molen, onlangs overleden. Van de 188 kiezers hebben 94 hunne stemmen uitgebragt. Bij opening is gebleken, dat de heer Kornelis Jans Buurma 36, H. Nanninga 27, jonkh. Theodorus van Swinderen 21, mr. F. J. Kappeijne van de Coppello 8, en Arent Simens Winter 18 stemmen op zich vereenigd hadden, terwijl er een blanco briefje in de bus werd gevonden. Aangezien de heer mr. F. J. Kappeijne van de Coppello niet verkiesbaar is, zal er tusschen de vier overige heeren herstemming moeten plaats hebben, welke bepaald is op Vrijdag den 12den October.

— Men deelt den volgenden staat mede van de in dit jaar te Wildervank, en het onder Wildervank ressorterende gedeelte van Stads-Kanaal verbouwde veldgewassen.

Verbouwd te Wildervank: Tarwe 26½ deimten, rogge 1004, gerst 411½, haver 146½, boekweit 313½, Boonen 395½, groene erwten 54½, winterzaad 54½, zomerzaad 54½, aardappelen 671; te Stads Kanaal: Tarwe geene, rogge 128 deimten, gerst 37, haver geene, boekweit 59, boonen 68, groene erwten 7½, winterzaad geene, zomerzaad geene, aardappelen 104½.

Over het algemeen is de opbrengst per deimt: van tarwe 10, rogge 18, gerst 18, haver 12, boonen 15, groene erwten 9, winterzaad 8, zomerzaad 10, aardappelen 80 mudden.

— Uit *Franeker* wordt ons van gisteren het volgende medegedeeld: In den vroegen morgen van gisteren ontstond er brand op de boerenplaats van de wed. Terpstra, gelegen tusschen Waaxens en Lollum, die zoo zeer toenam, dat men met moeite maar eenige meubels kon redden. Zoo men de geruchten mag gelooven, moet de brand door de onvoorzigtigheid eener dienstbode ontstaan zijn. Deze zou n.l. eenige stoppels stroo van den zolder gehaald hebben, ten einde den kaasketel heet te maken en daarbij eenige vonken uit de lamp in het stroo hebben laten vallen. Of de plaats tegen brandschade verzekerd was, is ons niet ter ooren gekomen.

— Tot de miliciëns van het jaar 1852 is dezer dagen het verlof uitgestrekt om zich in het huwelijk te mogen begeven, mits aanzuiverende het kleedingsfonds; of, daartoe niet in staat zijnde, een behoorlijk bewijs van onvermogen overleggende.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

GRONINGEN, 29 September.

Staatkundig nieuws is heden niet te melden.

EFFEKTENBEURS.

AMSTERDAM, 29 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63 11/16.
Dito Dito	„ 3	„	76.
Dito Dito	„ 4	„	92⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	„ 5	„	62 11/16.
Dito 1851 en 1852	„ 2½	„	31 13/16.
Dito Nieuwe Litt. B	„ 5	„	73¾.
Dito Nation. Metall.	„ 5	„	66⅞.
SPANJE Onb. Stukken	„ 1¼	„	19¼.
Dito Binnenl	„ 3	„	31 13/16.
PORTUGAL	„ 3	„	—
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100¼.
Dito Dito 1828 en 1829	„ 5	„	100⅛.
Dito bij *Hope*	„ 4	„	—
Dito bij *Stieglitz*	„ 4	„	—

LONDEN, 29 *September*. Consols 88⅝.

PARIJS, 29 *September*. Fransche 3 pCt. 65.50.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 *Sept*. Rogge is heden tegen den vorigen prijs gedaan.

Haverbrood als Paardenvoeder.

Het is bekend, dat de paarden in Zweden de haver tot brood gebakken verkrijgen, en zich bij dit voeder uitnemend wel bevinden. Men bakt aldaar de haverbrooden in grootere of kleinere ronde koeken, en laat ze zeer hard worden; hoe harder ze zijn, des te beter voederen zij, omdat de paarden sterker kaauwen moeten, en daardoor het voeder met het speeksel vermengen, hetgeen de vertering bevordert. Daarom wordt op deze voedingswijze opmerkzaam gemaakt, niet slechts wegens haren gunstigen invloed op den welstand der paarden, maar tevens wegens de besparing van de helft der voederkosten. Er wordt aanbevolen, de haver tot meel te laten malen of ten minste fijn te breken, ze met bijvoeging van *veel suurdeeg* te bakken, en het brood in kleine stukje onder het baksel te mengen.

Kerk- en Schoolnieuws.

Ds. *J. J. Knap*, te Oud-Alblas, heeft het beroep naar Putten, op de Veluwe, aangenomen.

— Den 26sten September had te Kollum het vergelijkend examen plaats voor de vacante onderwijzers-betrekking c. a. te Oudwoude. Na den afloop der veelvuldige werkzaamheden bleek het, dat *Buisma*, ondermeester te Kollum, de meeste punten bekomen had, die dan ook met eenparige stemmen beroepen is.

— De commissie, belast met de oprigting eener bijzondere school in de Dallen, heeft daarin tot onderwijzer benoemd *G. Tiemersma, Hz.*, hulponderwijzer te Burum (in Friesland), die deze benoeming heeft aangenomen.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 29 Sept. Binnengekomen het nieuwgebouwde schooner-kofschip Hillechiena Scholtens, groot 65 last, kapit. *G. J. Scholtens*, v. Wildervank, gebouwd bij *J. Berg*, te Sappemeer.

Binnengekomen te Amsterdam den 25 Sept., kapit. *Mooi* Tiessina, v. Middlesbro. — Te Helvoet den 26 Sept., *Jager* Jeanne Agatha, v. Bogensee. — Te Vlissingen den 25 Sept., *Mulder* Geertruida Lammechina, v. Memel. — Te St. Helena den 6 Aug., *Smit* van Galen, v. Batavia n. Amst., heeft de reis voorgezet; den 7den *Noordhoek Hegt* Drie Vrienden, v. Akyab n. Cowes; den 8sten *van Rijn van Alkemade* Cornelis Gips, v. Akyab n. Falmouth. — Te Konstantinopel den 9 Sept., *Molenaar* Pollux, v. Brindisi naar Galatz; den 13den *Kruithoff* Albertina Peterina, v. Cardiff. — Te Messina den 13 Sept., *Potjer* Jasmina, v. Newcastle; den 14den *Jongman* Magrietha Augusta, v. Amst. — Te Toulon den 17 Sept., *van der Velde Smit* Aurora, v. Amst. — Te Seville den 13 Aug., *Stuit* Tjakkina Wiegerdina, v. Swansea. — Te Cadix den 12 Sept., *Das* Hermanna Das, v. Hamburg, is den 14den dito door den ambtenaar van de quarantaine naar Vigo afgewezen. — Te Londen den 25 Sept., *Moesker* Margaretha Alida, v. Gron.; *Hazewinkel Hzn.* Prudence, v. Koningsb.; *van Kempema* Sippe Visser en *Kaspersma* Eendragt, beide v. Workum. — Bij Douvres den 24 Sept., *Gortmans* Catharina Maria, v. Rott. n. Akyab. — Bij Wight den 23 Sept., *Donema* Laura en Adèle, v. Batavia n. Amst. — Bij Portland den ...., *Schut* Walvisch, v. Londen n. Adelaide. — Te Pentowan den 22 Sept., *Ouwehand* Onderneming, v. St. Malo. — Bij Goudstaart den 23 Sept., *Doekzen* Oceaan, v. Akyab n. Amst.; *Vermeij* Twee Gebroeders, v. Batavia n. Rott, alles wel aan boord. — Te Cardiff den 22 Sept., *Tweehuis* Canton, v. Rott. — Te Leith den 23 Sept., *Ruiten* Verwachting, v. Harlingen. — Te Hull den 23 Sept., *Bakker* Stad Goor en *Pluim* Stad Almelo, beide v. Zwolle. — Te Yarmouth den 23 Sept., *van Duivenbooden* Egmond aan Zee, v. Wormerveer. — Te Hamburg den 24 Sept., *Poppen* Catharina, v. Amst.; den 25sten *Poort* Dirkje, v. Rott., *Kramer* Pietertje, v. Altona. — Te Gothenburg den 22 Sept., *Degenhard* Wicherdina, v. Livorno. — Te Arendahl den 14 Sept., *Koster* Margaretha, van Harlingen. — Te Bergen den 17 Sept., *Op 't Holt* Margaretha, v. Amst.; *Vernes* Merwestroom, v. Dordrecht. — Te Koppenhage den 22 Sept., *Lodewijks* Alberdina, v. Havre. — Te Warnemunde den 25 Sept., *Feiken* Alida Adriana en *Pronk* Gezina, beide v. Colberg. — Te Swinemunde den 24 Sept., *Eefting* Hermanna, van Amst.; *Joosten* Neptunus, v. Rott.; den 26sten *Plukker* Hendrika, v. Newcastle. — Te Rugenwalde den 15 Sept., *Kleijn* Pieterdina Marchina, v. Amst. — Te Dantzig den 24 Sept., *Boon* Annegina, v. Antwerpen; *Wever* Henriette, v. Dordrecht; *de Graaf* Johanna Gesina, v. Sleeswijk.

Binnengekomen te Texel den 27 Sept., kapit. *Eeftingh* Jantina, v. Galatz; *de Jong* Wijnanda Lucretia, v. Liverp. — In het Vlie den 26 Sept., *Menkema* Vriendschap, v. Freder. — Te Malaga den 16 Sept., *van der Borden* Visscherij en Handel, v. Malta. — Te Corfu den 15 Sept., *Tolner* Levant, v. Rott.

Binnengekomen te Holtenau den 20 Sept., kapit. *Postema* Ida Casperdina, v. Heiligenhaven; *Kamminga* Eendragt, v. Stettin en den 22sten *Scholtens* Regina Hillegina, v. Ystad, beide n. Amsterdam; den 24sten *Joosten* Hinderika Bouwman, v. Heiligenhaven n. Dordrecht. — Te Rendsburg den 20 Sept., *Warners* Tjaardina Fennegina, v. Rendsburg n. Rostock; den 21sten *Enninga* Het Vertrouwen, v. Anclam n. Dordrecht; *Balk* Jacomina, v. Rendsburg n. Middelvaart; *Mulder* Vr. Jantina, v. Dalkarlsä n. Ostende; den 22sten *Prins* Castor en Pollux, v. Anclam n. Antwerpen; *Feddes* 3 Gezusters, v. Nijborg n. Holland: den 24sten *Kaszens* Gustaaf Willem, v. Hamburg n. Koningsbergen; *Kamminga* Eendragt, v. Stettin n. Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Sept., kapit. *van der Meij* Henricus Gerardus, n. Akyab; *de Groot* Twee Gebroeders en *Mink Jr.* Wilhelmina, beide n. Triest; *Everts* Drie Aurelia's, n. Livorno; *Douwes* Aquarius, n. Memel; *Niehoff* Jantina Jetskelina en den 26sten *Schut* Jacob Synes, beide n. Koningsb.; *Kuiper* Adm. Jan Evertsen, n. Batavia; *Bonjer* Hermine Maria Elisabeth, n. Livorno; *de Jonge* Castor, n. Dantzig; *Kuitse* de Jonge Wicher, n. Stettin; den 27sten *Mets* Verwachting, n. Bordeaux. — Van Texel den 26 Sept., *Wiers* Agnes, n. Konst.; *Hazewinkel* Dolphijn, n. Corfu; *Huisman* Maria Margaretha, n. Gibraltar. — Uit het Vlie den 26 Sept., *Butter* Twee Gebroeders, n. Stockholm. — Van Helvoet den 26 Sept., *Mannekes* Dankbaarheid en *den Breems* Koophandel en Zeevaart, beide n. Bilbao. — Van Sydney den 22 Junij, *de Boer* Dionysia Catharina, n. Batavia. — Van Melbourne den 23 Junij, *Meyboom* Aldebaran, n. Batavia. — Van Seville den 17 Aug., *Potjer* Geertruida Jacoba, n. Falmouth. — Van Cadix den 8 Sept., *Feenstra* Sliedrecht, n. Rio de la Plata. — Van Cardiff den 23 Sept., *Dik* Henriette, n. Amst. — Van Liverpool den 24 Sept., *van Hees* van der Palm, n. Singapore. — Van Hamburg den 26 Sept., *Schuring* Catharina, n. Harburg. — Van Dantzig den 21 Sept., *Lootsman* Pomona, n. Amst. — Van Memel den 21 Sept., *Schuring* Hillechiena, n. Rott.; *Korfker* Anna Martha, n. Schiedam; *Kramer* Harmonie, n. Sunderland.

Vertrokken van Texel den 27 Sept., kapit. *Hazewinkel* Meermin, n. Konst.; *de Groot* Twee Gebroeders, n. Triest. — Uit het Vlie den 26 Sept., *Schippers* Fennegina, n. Stockholm; *Boiten* Catharina Elisab., n. Norrkop.; *Wolkammer* Ida, n. Koppenhage; *de Jong* Margar. Hendrika, n. Freder.; *Sprik* Twee Gebroeders, n. Noorw.; *Onnes* Vr. Margaritha en *Meppen* Wubbina Venema, beide naar Hamburg; *Dooijen* Twee Gebroeders, n. Bremen. — Van Maassluis den 27 Sept., *Visser* Cath. Maria, n. Stettin. — Van Antwerpen den 26 Sept., *Klein* Eolus, n. Newc. — Van Ostende den 26 Sept., *Wegener* Vr. Martha, n. Leith. — Van Cardiff den 24 Sept., *de Jong* Egbertus, n. Amst. — Van Livorno den 27 Sept., *de Boer* Henriette, n. Konst.

Zeilklaar te San Francisco den 2 Aug., kapit. *de Jong* Jan Hendrik, n. Sydney. — Te Boston den 10 Sept., *v. Duin* Maria en Adriana, n. Wilmington en Rotterdam. — Te Gibraltar den 13 Sept., *Mulder* Zorg en Vlijt, n. Seville. — Te Londen den 24 Sept., *Steenhuizen* Everhardus en *Pruim* Dageraad, beide n. Koningsb. — Te Dublin den 21 Sept., *Kolk* Dankbaarheid, n. Halte.

In lading te Londen den 24 Sept., kapt. *Lieffijn* Goede Verwachting, n. Hamburg.

ZOUTKAMP, 28 Sept. Binnengekomen den 28 Sept., kapit. *Hazewinkel* Meika, v. Koningsbergen.

Vertrokken den 26 Sept., kapit. *van Sluis* Tjakina, op avontuur.

Zeilklaar den 28 Sept., kapit. *Bakker* Reenna, n. Newcastle.

GOTHENBURG, 22 Sept. De Nederlandsche kof Arendina Elisabeth, kapit. *J. H. Dallenga*, van Harlingen naar Oudsoen, is den 19den dezer bij Lijsekihl gestrand en wrak geworden.

Gepraaid den 21 Julij, op 6° Z.Br., 27° W.L., kapit. *van Nooijen* Koninkl. Nederl. Yachtclub, v. Rotterdam n. Batavia. — Den 9 Aug., op 3° 18′ N.Br., 22° 40′ W.L., *Kikkert* Proteus, v. Cardiff n. Hong-Kong. — Den 18 Aug., op 18° 47′ Z.Br., 30° W.L., *Wulp* Stad Schiedam, v. Hartlepool n. Ceylon. — Den 5 Sept., op 36° 48′ N.Br., 36° 12′ W.L., *Horneman* Diligentia, v. Batavia n. Rotterdam. — Den 12 Sept., op 45° 23′ N.Br., 20° 40′ W.L., *Hus* Arend, v. Akyab n. Amsterdam. — Den 16 Sept., op 47½ Br., 11° L., *van Duin* Marinus en Willem, v. Batavia n. Middelburg. — Den 17 Sept., op 45° 30′ N.Br., 13° 48′ W.L., *Doekzen* Oceaan, v. Akyab n. Amsterdam; *Vermeij* Twee Gebroeders, v. Batavia n. Rotterdam. — Den 20 Sept., op 49° 38′ N.Br., 5° 36′ W.L., *Donema* Laura et Adèle, v. Batavia n. Amsterdam; *van Dusseldorp* Vlaardingen, v. Rotterdam n. Akyab; op 49° 36′ N.Br., 6° 5′ W.L., *de Boer* Eva Johanna en *Verschuur* Maria Anna, beide v. Rotterdam n. Batavia. — Den ......, op 2° 35′ N.Br., 24° 38′ W.L., *Ruiter* Nederland, v. Boston n. Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

21 Sept. Vos, Cornelia, v. Rotterdam n. Stockholm, m. ballast.
de Boer, Jantina, v. Amsterd. n. Stockh., m. stukgoed.
Hangelbroek, Antje Witzenb., v. Newc. n. Koningsb., m. st.k.
Flik, Geerdina Beerta, v. Rouen n. Koningsb., m. gipset.
Joosten, Neptunus, v. Rotterdam n. Stettin, m. stukgoed.
Astuling, Dorothea Christ., v. Rott. n. Koningsb., m. suiker.
Naatje, Alberdina Edziena, v. Newc. n. Koningsb., m. st.k.
Nagel, Triton, v. Rouen n. Stockholm, m. stukgoed.
Lodewijk, Alberdina, v. Havre n. Koppenhage, m. gipset.
Bos, Eendragt, v. Bremen n. Umea, m. boomwol.
22 — Hoogendijk, Vr. Maria, v. Bremen n. Stockh., m. ballast.
Meeter, Henalena, v. Koningsb. n. Rotterdam, m. lijnz.
Pulster, Industrie, v. Stettin n. Delfzijl, m. hout.
de Boer Sap, Zwaantj. Thelina, v. Amst. n. Koningsb., m. st.g.
Riepma, Agatha, v. Dantzig n. Delfzijl, m. hout.
Kleininga, Maria en Laurentia, v. Newc. n. Koningsb., m. st.k.
Poorta, Tweelingen, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
Brakke, Hillechina, v. Haparanda n. Amsterd., m. teer.
Addens, Jantje Doornbos, v. Bordeaux n. Koningsb., m. st.g.
23 — Kammenga, Oldambt, v. Hartlep. n. Landscrona, m. steenk.
Plakker, Hendrika, v. Newcastle n. Stettin, m. alkali.
Metz, Vier Gebroeders, v. Harlingen n. Memel, m. dakp.
Suitvoet, Annechina Harmina, v. Antw. n. Pillau, m. stukg.
24 — de Jonge, Fenneg. Arent., v. Liverp. n. Koningsb., m. stukg.
v. d. Lei, Alb. v. Panh., v. Amst. n. Koningsb., m. boomw.
Alberts, Preciosa, v. Stettin n. Nantes, m. hout.
Pijbes, Hoop en Verwacht., v. Haparanda n. Holland, m. teer.
Lever, Hendrika, v. Malmo n. Schiedam, m. gerst.
Roskamp, Luna, v. Sandefjord n. Koningsb., m. steenk.

De Wind den 21 Sept. stil, Z.Z.W., Z.W.; den 22sten W.Z.W., W., W.N.W.; den 23sten Z.W., W., W.N.W.; den 24sten N., N.N.O.; den 25sten N.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 29 September. Naar Londen direct 15 sh. met 10 pCt.; Yarmouth om order 16 sh. met 10 pCt. pr. 10 qr. haver.

MEMEL, 22 Sept. Naar Amsterdam *f* 22 p. last hout, *f* 25 p. last zaad, *f* 26 p. last hennep, *f* 32 p. last torse, Sunderland 40 à 42 sh. p. ton hennep, Aberdeen 40 sh. p. ton vlas, Londen 21 sh. p. load vierk., 23 sh. p. load ronde slepers, 25 à 26 sh. p. ton talk.

KONINGSBERGEN, 23 Sept. Bij weinig affaire waren de koersen gedrukt. Naar Amsterdam *f* 22 p. last vlas, *f* 18½ à *f* 20 p. last lijnzaad, de Maas *f* 20 à *f* 21 p. last lijnzaad, Londen 35 sh. p. ton hennep, 23 sh. p. ton talk, de Oostkust 2 sh. 9 d. p. qr. tarwe.

DANTZIG, 24 Sept. Daar de vrachtprijzen zich iets verbeterd hebben, was de markt heden levendiger dan laatst. Naar Amsterdam en Purmerend *f* 21, Rotterdam *f* 23½, Edam *f* 22, Harlingen *f* 20 p. last hout.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 28 *September*.

TARWE.	Veen 66 ℔ *f* 8,30	Zw. Voer 36 ℔ *f* 3,80
Oude 70 ℔ *f*	GERST.	» 38 » » 4,00
N. Oml. 68 » » 14,15	Winter 52 ℔ *f* 6,70	» 40 » » 4,20
» 70 » » 14,90	» 54 » » 7,10	» 42 » » 4,40
» 72 » » 15,65	» 56 » » 7,50	» 44 » » 4,60
» Old. 70 » » 14,65	Zomer 54 » » 6,30	BOONEN
» » 72 » » 15,40	» 56 » » 6,60	Paardeb. *f* 8,75 *f* 9
» » 74 » » 16,15	Knobbe 60 » » 7,40	Gr.Erwt. *f* a *f*
	» 62 » » 7,70	Graauwe *f* 10 a *f* 11
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ *f* 10,50	Dikke 36 ℔ *f* 3,90	Old. Kools. *f* 15 *f* 16
» 66 » » 11,00	» 38 » » 4,20	*f* 16,25,50
» 68 » » 11,50	» 40 » » 4,40	Oml. *f* 14, *f* 16 tot *f* 17,50
» 70 » » 12,00	» 42 » » 4,60	N. Akeelz. *f*
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,80	Zomerzaad *f* 12 a *f* 14½
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,30	» 46 » » 5,00	G. Mosterdz. *f* 9—*f* 15
» » 66 » » 8,70	» 48 » » 5,20	Lijnzaad
» » 68 » » 9,10	» 50 » » 5,40	Dedersaad *f*
Zw. Zand 64 » » 8,00	Witte Voer 36 » » 3,90	Gr. Grt. *f* 11,50 a *f* 12,50
» » 66 » » 8,40	» 38 » » 4,10	Par. 100 N. ℔ *f* 15
Veen 64 » » 7,90	» 40 » » 4,30	(*f* 16 *f* 17
		Raapolie p.v. *f* 60

Tarwe was heden niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge met weinig handel in een doen. — Boekweit 10 c. lager afgegeven. — Gerst weinig gevraagd, en niet dan 20 c. lager te verkoopen. — Haver prijshoudend. — Boonen in een doen. — Koolzaad als genoteerd aangeboden, doch bleef genoegzaam zonder koopers. — Zomerzaad minder begeerd. — Geel Mosterdzaad bijna niet in omgegaan. — Gort als voren.

ROTTERDAM, 27 *Sept*. Tarwe: 162 ℔ jarige Bovenl. Ris *f* 573.

LEEUWARDEN, 28 *Sept*. De aanvoeren van alle graansoorten waren heden gering en de handel beperkt. Nieuwe Tarwe werd voor zaaijing van *f* 15,50 tot *f* 16 en de overige soorten van *f* 14,25,50 tot *f* 15 naar kwaliteit verkocht. Jarige Witte weinig ter veil en voor *f* 15,75, *f* 16 gedaan. Roode bij gerijf *f* 15,25,50. Rogge iets lager, 122, 123 ℔ N. Inl. *f* 11,75,90; 118, 120 ℔ dito *f* 11,20,30. Boekweit tot lagere prijzen met minder kooplust, 119, 120 ℔ N. Vries. Zand *f* 9,50,65 en 115, 116 ℔ dito *f* 9, *f* 9,10. Winter-Gerst weinig ter veil en veelal in de ligtere soorten, verkocht 100 ℔ *f* 7,15 en ligtere dito *f* 6,50,75, *f* 7. Van Jarige weinig of niet aangeboden. Haver weinig ter veil en tot lagere prijzen verkrijgbaar, N. fijne *f* 4,70,90; Voer *f* 4,20,40. Koolzaad met weinig kooplust nominaal als voren te noteren, de beste soorten *f* 17,50, *f* 18 en de geringere *f* 15,50, *f* 16,50.

AMSTERDAM, 28 *Sept*. Tarwe onveranderd; 128 ℔ b. Pools. *f* 540; 126, 127 ℔ dito *f* 525, *f* 530; 128 ℔ mind. dito *f* 527. — Rogge tot circa vorige prijzen, met wat meer handel aan cons.; 124 ℔ Rost. *f* 370; 122 ℔ Pruis. *f* 358, *f* 360; 121 ℔ dito *f* 354 bij partij; 118 ℔ fijne dito *f* 348 bij partij. — Witte Erwten met veel vraag zoo ter verzending als speculatie en werden bij partij hooger betaald. Stettiner *f* 10¼; Dantziger *f* 10½; Koningsb. *f* 11 per mud.

Koolzaad vast; Fries. 89 p. vl.; op 9 vat in Sept. 104 p. vl.; Nov. 104½ p. vl.; April 101 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Kanariezaad vindt aanhoudend koopers ter speculatie en ruim 1100 m. werden dezer dagen tot vaste prijzen afgedaan. — Raapolie dadelijk lager afgegeven, op levering iets williger; op 6/w. *f* 61; vlieg. *f* 59,50; Oct. *f* 59,25 a 50 a 25; Nov. *f* 58,75 a *f* 59; Dec. *f* 58,50 a *f* 59 a *f* 58,75; Mei *f* 57,50 a 75. — Lijnolie iets flaauwer; op 6 w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46; Oct. *f* 45,25 a 75; Dec. *f* 46,25 a 50. — Hennepolie op 6 w. *f* 54,50; vlieg. *f* 53.

KONINGSBERGEN, 25 *Sept*. Prijzen blijven hoog, oude voorraden onbeteekenend en nieuwe granen komen nog weinig voor. Tarwe 129, 130 ℔ *f* 533. Rogge 118, 119 ℔ *f* 347, *f* 371 per October; dito 118 ℔ *f* 340 per voorjaar. Erwten komen nog weinig voor.

LONDEN, 26 *September*. Met uitzondering van Gerst, is de aanvoer van graan tot heden tamelijk ruim geweest. Er waren heden zeer weinig koopers; inl. Tarwe werd gekocht tot prijzen die l.l. Maandag niet te bedingen waren; in vreemde ging zeer weinig om, hoewel de vorige prijzen zich souteneerden. Alle overige granen vast op de vorige notering.

Lijnolie in loco 44 sh. 3 d. en op levering 45 sh. a 45 sh. 6 d. p. qr. Gezuiverde Raapolie tamelijk ferm op 63 sh. en bruine op 61 sh. a 61 sh. 6 d.

Van den 28sten. De granenmarkt was onveranderd bij weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *September*. De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 39,50; 2de soort *f* 38.

LONDEN, 25 *Sept*. Voor alle soorten van Boter is de vraag zeer stil en vorige weeks prijzen worden moeijelijk gehouden.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 28 *Sept*. Geen rundvee ter markt. Schapen en lammeren mede weinig aan en met tragen verkoop, vetten *f* 14 a *f* 15; varkens waren er ruim aangevoerd, ouden van *f* 25 tot *f* 40; biggen van *f* 5 tot *f* 29 met tragen verkoop.

WINSCHOTEN, 27 *Sept*. De aanvoer was op de alhier gehouden najaars-veemarkt niet groot. De handel was ook intusschen zeer laag gestemd. Vroegmelkte koeijen (besten waren niet veel aanwezig) van *f* 90 tot *f* 120. Naar vaalmelkten en melkkoeijen was zeer weinig of in 't geheel geen vraag.

ODOORN, 27 *Sept*. Op onze najaarsmarkt van heden, was de handel in runderen bij gemis aan kooplieden slap; de varkens vonden meer koopers, doch werden tegen matige prijzen verkocht; en niettegenstaande er eene buitengewone hoeveelheid schapen werden aangevoerd, was de handel daarin zeer levendig en de prijzen beantwoordden aan de verwachting van de verkoopers.

EFFEKTEN-BEURS.

Amsterdam, 28 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63 11/16, 63¾, 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 92⅞, 93⅛, 92⅞; O. I. Leening 4 pCt. 98⅜. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 19⅛. — Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 31 13/16, 31 13/16, 31 11/16. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 39 13/16, 40, 39 13/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100⅜, 100¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100¼; Cert. 4½ pCt. 87; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75¼; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 57⅝. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 62 3/16, 62⅝; Dito Nation. 5 pCt. 66⅞, 67, 66⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31¾, 31⅝; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31¾, 31⅝; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 73⅝, 73¾, 73⅝; Amerik. Bank-Actiën 1 7/16, ½; Dito Orig. 1¼, 5/16; Braz. 1843 5 pCt. 98¼; Dito 1839 98¼; Gren. 2¾ pCt. 18; Dito Onbep. 17⅛; Dito Uitg. 6 13/16; Ecuador 3 1/16, ⅛; Dito Onb. 3 3/16, ⅛; Dito Coup. 36, 36⅛; Venez. 4½ pCt. 26, 1/16, 25; Dito Uitg. 11, ⅛.

In Integralen was heden wederom eenige affaire tot onveranderde koersen. 4 pCts. op nieuw meer aangeboden. — Van vreemde effecten waren Oostenr. wederom iets flaauwer. Zoowel in genoemde als in de overige soorten was weinig handel of variatie. — Tot den koers van gisteren was heden het geld gemakkelijk te verkrijgen.

5 pCts. N. Russen bij *Stiegl.* 80⅝, 11/16.

Koers van het geld: Beleening 3½, Prolongatie 4, Disconto 3 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63⅝; Spaansche 1¼ pCt. 19⅛; Binnenl. 3 pCt. 31 11/16; Metall. 5 pCt. 62⅝.

*** Daar volgens mededeeling der COMMISSIE van GENEESKUNDIG TOEVOORZIGT alhier, in den laatsten tijd ook te dezer stede zich weer eenige geval en van CHOLERA-ASIATICA hebben voorgedaan en het mogelijk is, dat derzelver getal zal vermeerderen, zoo acht **de Commissie voor Cholera-Zieken**, gebrek hebbende vooral aan goede **MANNELIJKE OPPASSERS** en bij ondervinding wetende, van hoeveel belang het ter genezing van deze Ziekte en tot voorkoming van hare verdere verspreiding is, dat de daaraan lijdenden in tijds met de meest mogelijke zorg verpleegd worden — het noodig, om die **PERSONEN**, zoowel **VROUWEN** als **MANNEN**, maar inzonderheid laatstgenoemden, welke daartoe de noodige geschiktheid en opgewektheid bezitten en overigens goede GETUIGENISSEN omtrent hun gedrag kunnen bijbrengen, uit te noodigen, zich te dien einde aan te melden op **Maandag en Dingsdag voormiddag e. k.**, van 9 tot 12 uur, ten Huize van den eerstondergeteekende.

GRONINGEN, 29 September 1855.

De Commissie voor Cholera-Zieken alhier, en uit haren naam:
W. GERHARDS, *Président.*
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secretaris.*

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 2den October 1855, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. VOORLEZING door Professor F. C. DE GREUVE. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

*** VERGADERING van het Departement *Groningen* der Nederlandsche Maatschappij **ter bevordering van Nijverheid**, op MAANDAG den 8sten October 1855, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen*. — BENOEMING VAN EENE COMMISSIE VOOR DE TIENJARIGE HERZIENING VAN DE WET DER MAATSCHAPPIJ. — VERSLAG VAN DE AFGEVAARDIGDEN TER ALGEMEENE VERGADERING. — MEDEDEELINGEN, ENZ.

S. M. S. MODDERMAN,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** WIJNJETERP, 23 September 1855. Bevallen van eene DOCHTER R. M. S. A. HAENENBERGER, geliefde Echtgenoot van

B. F. BRUGSMA.

*** Bevallen van eene DOCHTER R. BRUGGERS, geliefde Echtgenoot van

H. F. BREGENBEEK.

BLIJHAM, 27 September 1855.

*** Bevallen van eenen ZOON G. J. SCHREPSMA, geliefde Echtgenoot van

J. T. HUT.

GRONINGEN, 28 September 1855.

*** Bevallen van eenen ZOON LAMMEGIEN LAMMERS, geliefde Echtgenoot van

H. ALDERSHOFF.

GRONINGEN, 28 September 1855.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Aanverwanten, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, HINDERKIEN R. OOSTRA, in den ouderdom van ruim 53 jaren. Zwaar en langdurig was haar lijden, doch vol Christelijk geduld, geloof en gehoorzaamheid, en zij ontsliep in de gegronde hoop en het vaste vertrouwen des eeuwigen levens.

MUNTENDAM, 27 September 1855.

JAN R. GITZEN.

Dienende deze ter kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Het heeft den liefderijken en almagtigen Hemelvader in zijne voor ons onpeilbare wijsheid behaagd, onzen dierbaren oudsten Zoon ROELF BERENDS BERG, *Gezagvoerder van het Kofschip de twee gebroeders*, den 17den dezer te *Livorno*, op het alleronverwachtst, aan de gevolgen eener hevige ziekte, in den ouderdom van bijna 32 jaren, door den dood, hier van ons te scheiden.

Zwaar en gevoelig is ons Ouderhart, dat zoo zeer aan dien onvergetelijke was gehecht, door dit droevig verlies geschokt, en ieder, die den ontslapene in zijn leven heeft gekend, zal onze smart billijken; doch hoe diep ook ter neergebogen, wenschen wij de goedheid Gods te eerbiedigen, die alles wèl beschikt en regelt en ons den besten troostgrond geeft, dat hij in een beter, onsterfelijk oord, alwaar wij hem hopen te volgen en weder te zien, zal zijn overgeplaatst.

SAPPEMEER, 27 Sept. 1855.

B. R. BERG.
G. D. BERG—MEIJER.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte van slechts twee dagen, onze waarde Moeder GRIETJE DERKS BLOUW, Weduwe JOHANNES GEORG FRITS, in den ouderdom van ruim 74 jaren. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

GRONINGEN, 28 September 1855.

D. G. FRITS, *Deurw.*
K. G. FRITS.

*** Bij den Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA**, in de O. Boteringestraat, kan men zich bij voorduring

ABONNEREN OP EENEN LEESCIRKEL

VAN

Tijdschriften,

waarin thans gelezen worden: *het Album der Natuur*, — *de Economist*, — *Europa*, — *de Gids*, — *de Globe*, — *de Huisvriend*, — *Iris*, — *de Konst- en Letterbode*, — *de Maandelijksche Kronijk*, — *de Lectuur voor de Huiskamer*, — *het Leeskabinet*, — *het Leesmuseum*, — *Letteroefeningen*, — *Maria en Martha*, — *Nederl. Museum*, — *Nederland*, — *het Pantheon*, — *de Stads- en Dorpsbibliotheek*, — *de Tijd*, — *onze Tijd en de Tijdspiegel*; — benevens de meeste **Almanakken en pracht-Jaarboekjes**.

De abonnementsprijs is ***f* 5.00** in het jaar. Des WOENSDAGS en ZATURDAGS worden telkens twee of drie Boeken bezorgd en de vorige afgehaald; ontvangende ieder op zijne beurt de nieuw verschijnende nommers het eerst.

EN EEN' LEESKRING,

waarin de beste en nieuwste letterkundige

WERKEN EN ROMANS

worden opgenomen.

Ieder Geabonneerde ontvangt telken 14 dagen een Boekdeel van omstreeks 300 bladzijden voor den prijs van ***f* 2.00** in het jaar.

*** Door **K. DE WAARD**, te *Groningen*, is uitgegeven:

RUSLAND GESCHETST ZOO ALS HET IS.

Naar eigen aanschouwing, door ***H. DIJKEMA.* *f* 2.90.**

Bij denzelfden zijn eerstdaags worden uitgegeven:
De fide et auctoritate Appiani in Bellis Romanorum civilibus enarrandis, exploratio fontium quibus usus esse videatur. Scripsit Dr. **J. A. WIJNNE.**

*** **F. FOLKERS**, te *Groningen*, geeft heden uit: **Ds. U. P. GOUDSCHAAL, Gods leidingen met ANSGARIUS, den Apostel van het Noorden. à 60 Cent.**

Ds. W. C. v. d. ZWAAG, Beknopte Handleiding tot het doen van Belijdenis. à 12½ Cent.

EXTRACT.

Bij Vonnis van den eenentwintigsten September 1800 vijfenvijftig, door de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van *Groningen* gewezen en behoorlijk geregistreerd, is **JOHANNES DIRKS VAN DER WERF**, Koopman, te *Grijpskerk* woonachtig, onder **CURATELE** gesteld ter zake van **Krankzinnigheid**, met daarmede gepaard gaande verkwisting.

Voor Extract conform:
Mr. A. MODDERMAN,
Procureur.

Al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan, nu wijlen den Heer **P. SMIT DE KLEMP**, in leven Doctor in de Genees- en Verloskunde alhier, worden verzocht, daarvan binnen **14 dagen** na heden Opgave of Betaling te doen ten KANTORE van den Ondergeteekende.

GRONINGEN, 30 September 1855.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Het **SCHARMER ZIJLVEST** maakt door deze bekend, dat door hunne GECOMMITTEERDEN eene **HERSCHOUWING** zal worden gedaan over de PANDEN van den REITDIJK, die niet in gevolge Voorschrift, vervat in de *Groninger Courant* van den 5den September 1855, No. 107, voltooid zijn, op WOENSDAG den 10den October 1855, des voormiddags te 10 uur, wanneer de **verhooging en verzwaring** moet zijn afgewerkt; zullende tegen de NALATIGEN worden geprocedeerd conform de bestaande Wetten en Reglementen.

Het Scharmer Zijlvest voornoemd:
J. D. TRESLING.

Slochter-markt.

Aan het PUBLIEK wordt bekend gemaakt, dat de **PASSAGE** over de *SLOCHTERKLAP* a.s. DINGSDAG weder **OPENGESTELD** is.

LEER-DELFZIJLER EEMS-

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De **STOOMBOOT** ***Kronprinz von Hannover*** vaart tot nader **dagelijks:**

Van *LEER* naar *EMDEN* en *DELFZIJL* 8 uur voorm.
Van *DELFZIJL* naar *EMDEN* en *LEER* 1 uur nam.
De **BARGE** vaart in verbinding met de STOOMBOOT:
Van *GRONINGEN* naar *DELFZIJL* 8½ uur voorm.
Van *DELFZIJL* naar *GRONINGEN* 1½ uur nam.

ZATURDAG den 6den October is er **geen** Vaart.

Wanneer de Stoomboot bij de Emder sluis moet aanleggen, worden de Effecten kosteloos naar de Stad vervoerd. Een VAARPLAN wordt niet meer uitgegeven.

Namens de Directie:
K. HAZENHOEK, *Agent.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 2den October e k., des middags te 12 uur, op het Akerkhof te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene partij **AFBRAAK**, bestaande uit: RAMEN met KOZIJNS, PANEELBLINDEN, DEUREN, EIKENHOUTEN BALKEN en RIBBEN, PANNEN, SCHOORSTEENKAPPEN, ZERKEN DEURKOZIJN, groote GOOTSTEEN, **OUD IJZER, GEGOTEN PLATEN, BRANDHOUT, ENZ.**

GROOTE HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers,

op DONDERDAG den 4den October 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G TER STEEG, te *Delfzijl*, van **eene groote partij VUREN en GREENEN HOUT-WAREN**, bestaande in pl. m. **2000** stuks MAATS en OVERMAATS VUREN BALKEN, aangevoerd van *Frederikstad*, *Laurvick* en *Krakerös*, **600** stuks Oostzeesche GREENEN en VUREN BALKEN, als mede eene partij JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN en pl. m. **800** stuks Dantziger GREENEN DEELEN.

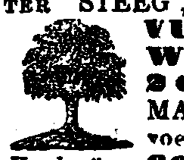

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

De ondergeteekende is weder gesorteerd in Moderne

HAARD- EN KOLOMKAGCHELS

met en zonder **verwarmende Lucht**, en **KOOKKAGCHELS**, voor zuinige prijzen; dezelve kunnen als gewoo lijk een' Winter op proef gebruikt worden. Rekommandeert zich mede in het **maken** van **IJZEREN** en **KOPEREN BASCULES**, de zwaarte naar verkiezing.

A. P. BOLSMAN,
in de Turftorenstraat te *Groningen.*

Kagchels.

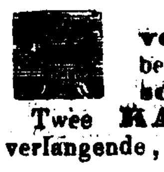

De ondergeteekende heeft wederom **vervaardigd** en zijn bij hem te bekomen **KAGCHELS in soorten.**

Twee **KAGCHELMAKERSKNECHTEN** werk verlangende, vervoegen zich bij

B. WOLBES,
Mr. IJzer- en *Kagchelsmid* te *Sappemeer.*

Woensdag den 10den October

1855, des morgens te 10 uur, zullen, vóór de Behuizing, bewoond door J. F. DUIS, in de Gelkingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

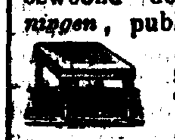

KOEKBAKKERSGEREEDSCHAPPEN, als: PLATEN, MORTIER, BRAAK, ENZ.; voorts **WINKELGOEDEREN**, als: TROMMEN, GLAZEN, SCHALEN en BALANS, TOONBANK, WINKELKAST, ENZ.; — eindelijk **HUISMEUBELEN**, bestaande in: BUREAU met BOVENSTUK, PUPITRUM, TAFELS, STOELEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN, en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

De ondergeteekende vaceert **dagelijks** ten zijnen KANTORE ter **overname** der **TALONS** der **4 pCt. WERKELIJKE SCHULD**, ter **bezorging** van **nieuwe Couponbladen.**

J. C. VAN HASSELT.

De ondergeteekenden vaceren ten hunnen KANTORE ter **overname** der **TALONS 4 pCt. Werk Schuld, 4 pCt. Rusland Hope & Co.** en **3½ pCt. Amortisatie-Syndicaat**, ter bezorging van **nieuwe stellen COUPONS.**

MESDAG & ZONEN.

NIEUWE BLADEN COUPONS,

4 pCt. Werkelijke Schuld.

De ondergeteekende belast zich met het **opzenden der TALONS**, ter verkrijging van bovengemelde **nieuwe COUPONBLADEN.**

W. F. UNIA VAN NAERSSEN.

De ondergeteekende belast zich met het **opzenden** der **TALONS 4 pCt. Werkelijke Schuld**, ter bekoming van **NIEUWE COUPONBLADEN.**

J. A. VAN HASSELT.

De ondergeteekende belast zich **dagelijks** met de **OVERNAME** der **TALONS 4 pCt. W. Schuld**, om daarvoor **NIEUWE COUPONBLADEN** te bezorgen.

GRONINGEN, 29 September 1855.

Wedw. **H. A. ISRAËLS.**

G. J. EN A. E. GROENEVELD,

te Winschoten,

vaceren *dagelijks* ten hunnen KANTORE tot **OVERNAME** van de **BEWIJZEN** der **4 pCt. Werkelijke Schuld** en **4 pCt. Russen**, ter bekoming van **NIEUWE COUPONBLADEN**, en rekommanderen zich verder bij voortduring in het **koopen** en **verkoopen** van **BINNEN-** en **BUITENLANDSCHE EFFECTEN.**

Bij den ondergeteekende kunnen DADELIJK of met NOVEMBER geplaatst worden **drie KNECHTEN**, hun werk volkomen of gedeeltelijk verstaande.

W. W. MIEDEMA,
Brood- en Beschuitbakker,
in de Zwanenstraat te *Groningen.*

Aromatische Tandenzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD,

chemisch onderzocht en aanbevolen door den Kon. *Medicinaalraad* Dr. MAGNUS, den Kon. *Pr. Kreisphysicus* Dr. ESCHENBACH en andere Artsen en Scheikundigen.

Zij is zamengesteld uit bestanddeelen, die de eigenschap bezitten het tandvleesch te sterken, voor ziekelijke aandoening te bewaren, het vuil en de aangroeijingen weg te nemen, ze zuiver wit te maken zonder het *émail* aan te doen, den adem frisch te houden en eenen heilzamen invloed op de mondholte uit te oefenen.

Zij kost 40 Cents, in onderstaande Depôts.

Door hare duurzaamheid is zij bezuinigend; aan een stuk heeft men een halfjaar genoeg.

Dr. VON ROHM, K. K. Ober-Feldarzt van het Slav. Grensreg., Notaris USINE te *Wittstock*, Dr. SCHULTZE, te *Wittstock*, Dr. MECZNER VUKOBAR, in *Slavonië*, JULIUS WEHNER, Adv. en gezworen Notaris te *Auerbach*, in *Saksen*, hebben zich in den laatsten tijd zeer gunstig daarover uitgelaten.

Aromatisch-Medicinische Kruidenzeep

van Dr. BORCHARDT, Geneesheer te Berlijn, zamengesteld uit aromatische en etherische plantenoliën en delfstoffelijke bestanddeelen; alle aandoeningen der huid, leverviekken, zomersproeten, zonnebrand, knobbels, puisten en schubben worden door haar gebruik verwijderd, en de huid behoudt door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat voor een schoonen tint een vereischte is. Het best gebruikt met een wollen lapje, waarmede men de huid naar verkiezing eens of meermalen daags wascht.

Dr. ARNOLD beveelt ze aan tegen eene gele droogе huid en bij andere Huidziekten.

Ze kost 40 Cents, in onderstaande Depôts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITEMA; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

ATLASSEN EN LANDKAARTEN.

J. OOMKENS, J.ZOON, heeft uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

I. J. van WIJK, Roelandsz., VERZAMELING VAN KAARTEN, bevattende, behalve de **Wereldkaart**, de **vijf Werelddeelen**, het **Koningrijk der Nederlanden**, de **Overzeesche Bezittingen**, **Palestina** en eene **Platte Wereldkaart**, waarop de **Ned. Ontdekkingen** en de **weg der voornaamste Reizigers** zijn aangewezen. Ingenaaid *f* 6—60, gebonden *f* 7—00.

Al deze Kaarten zijn afzonderlijk te bekomen, de Wereldkaart à f 0—30, en de overige à f 0—20.

II. ————— ATLAS VAN EUROPA in 16 Kaarten. Ingenaaid *f* 2—90 en gebonden *f* 3—50.

III. J. JAEGER, ATLAS VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN in 13 Kaarten. Naar de laatste kadastrale opmetingen. Ingenaaid *f* 2—60, gebonden *f* 3—25.

Ten behoeve van Reizigers zijn al deze Kaarten op linnen gedrukt en in koker à f 0—60 verkrijgbaar gesteld.

De naauwkeurigheid derzelve maakt ze hiervoor zeer bruikbaar.

IV. J. van WIJK, Roelandsz., en **J. JAEGER, ATLAS DER GEHEELE AARDE**, ten dienste van Nederlanders, naar de laatste ontdekkingen en vorderingen in de Aardrijkskunde bewerkt. Bevattende in 34 Kaarten de **Wereldkaart**, de **Werelddeelen**, de **Landen van Europa**, de **Provinciën van het Koningrijk der Nederlanden** en de **Overzeesche Bezittingen**. Ingenaaid *f* 6—50, gebonden *f* 7—30.

V. ————— VOLKS-ATLAS, bevattende in 10 Kaarten de **Wereldkaart**, de **Werelddeelen**, **Nederland**, de **Overzeesche Bezittingen** en de **Kaart der Provincie**, welke door den Kooper verlangd wordt. *f* 2—25.

De Kaarten in de Atlassen sub II—V opgenomen, zijn afzonderlijk à 30 Cents te bekomen.

VI. J. JAEGER, ZAK-ATLAS DER GEHEELE AARDE, in 20 Kaarten. *f* 0—75.

VII. ————— ZAK-ATLAS DER NEDERLANDEN, in 13 Kaarten. *f* 0—60.

VIII. ————— GOEDKOOPE SCHOOL-ATLAS van het **Koningrijk der NEDERLANDEN**, in 13 Kaarten. *f* 1—00.

De Kaarten afzonderlijk 15 Cents.

IX. Ds. C. B. van KOETSVELD, VIERTAL KAARTEN voor het **Onderwijs** in de **Bijbelsche** en **Kerkelijke Geschiedenis** en de **uitbreiding** van het **Christendom**. *f* 2—50.

X. A. J. HILLEBRANDS, ATLAS DER VEREENIGDE STATEN van NOORD-AMERIKA, in 10 Kaarten. *f* 1—50.

Deze Atlassen en Landkaarten zijn door de **Jury** der **Wereldtentoonstelling** te **NEW-YORK** eene **eervolle vermelding (Honorable Mention)** waardig gekeurd.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.